MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.
GRATIS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

ŠIANDIEN "DRAUGAS" 16 PSL

PRINTED IN TWO PARTS

No. 230 | Kaina 5 centai | ŠEŠTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 1, 1955 | Price 5 cents | VOL. XXXIX

VAIRAS LIEKASI EISENHOWERIO RANKOSE

Porkala

JUOZAS LINGIS
Mūsų bendradarbis Švedijoje

Sovietų grąžinimas Suomijai Porkalos srities nesukėlė didelio entuziazmo demokratinėje švedų spaudoje, nors tasai gražus suomių ščerų plotas buvo apgyventas daugiausia Suomijos švedų, kurių dainius Arvid Morne taip gražiai jas savo lyrikoje apdainavo.

Apie tą sovietų „dosnumą" jau anksčiau buvo gandų, todėl prezidentą Paasikivį su visa svita suomiai palydėjo į Maskvą ne baimės, bet smalsumo kupini.

Visi Švedijos laikraščiai puikiai įžiūrėjo, kas slėpėsi už to rusų „dosnumo". Kad Porkalos sritis strateginiai sovietams visai nebereikšminga, tuo niekas čia neabejoja. Taigi visi švedų laikraščiai kaip vienas konstatuoja: sovietai jokios aukos nepadarė; tai taktinis manevras, parodąs sovietų tikslą — turėti stipresnį argumentą prieš amerikiečių bazes (ypač Europoje).

Dešiniųjų (konservatorių) įtakingas dienraštis Sydsvenska Dagbladet rašo, kad „dabartinėse aplinkybėse Maskva gali kiekvienu momentu, kada tik ji panorės, paversti Suomiją prieš jos norą didžiule rusų baze, gi amerikiečių kariai Europoje, Azijoje ar Afrikoje yra tik papildyti vietiniams daliniams tuose kraštuose, kurie turės būti ginami priešams juos užpuolus".

Liberalų Dagens Nyheter Porkalos grąžinimui teikia daug didesnę reikšmę. Ne dėlto, kad rusai nustotų ko nors svarbaus — rusų galimumai okupuoti neklusnią Suomiją ir per Baltijos jūrą pulti Skandinaviją nesiriboja vien tik pasišalinimu iš Porkalos. Esmingiausia tačiau yra, kad evakuacija bus panaudota Rusijos diplomatiniame lošime — štai, žiūrėkit, mes grąžinom savo bazę anapus Rytų bloko, dabar Vakarų eilė grąžinti savo bazes ir atitraukti karinius dalinius iš tų kraštų.

Tai yra didžiausias įžulumas, nes neužmirština, kad Rusija turi pagrobusi desėtką buvusių laisvų valstybių ir pavertusi jas bazėmis savo kariniams pasiruošimams. Lyginti tai su amerikiečių arba kitomis Atlanto pakto valstybių bazėmis visai negalima, nes tos bazės yra ne tik tų kraštų suverenumo ir jurisdikcijos ribose, bet jos, kas svarbiausia, yra užleistos laisvanoriškai bendriems gynimosi interesams apsaugoti. Argi galima manyti, kad anglai, turkai ar vokiečiai džiaugtųsi, jeigu JAV atšauktų iš ten savo karinius dalinius? Ne! Tie daliniai ten laikomi tų kraštų apsaugai prieš rusų agresiją, o tuo tarpu Porkala buvo Suomijos silpnumo ir nusižeminimo simbolis.

Žinoma, rusai nemano, kad Vakarai imtų silpninti savo bendrą apsaugą vien tik dėlto, kad Porkala bus statoma jiems pavyzdžiu, tačiau tuo jie turės dar vieną motyvą — nesutikti su Vakarų reikalavimais suvienyti Vokietiją, nusiginkluoti ir sustabdyti komunistinę propagandą, o vienas kitas bukaprotis tikrai gali patikėti, kad rusai parodė gerą valią, o dabar Vakarų eilė eiti toliau. Kaip įnašas į atslūgimo ofenzyvą Porkalos grąžinimas nėra didelis, tačiau pati akcija aiškiai parodo Rusijos taktiką, — baigia laikraštis.

Kitas liberalų dienraštis Goteborgs Handels- och Sjofartstidningen daro šią refleksiją: joks raudonosios armijos evakuacinis manevras negali būti toks didelis, kad mes užmirštume Rytų Vokietiją, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Danų Social - Demokraten, energingo Atlanto pakto gynėjo komentarai kiek skiriasi nuo šve dų socialdemokratų spaudos, kuri šį sovietų mostą laiko dosniu: „Porkalos srities evakuacija negali būti panaudota argumentu prieš kitus kraštus, kurie bendrai, laisvanoriškai yra susitarę, be jokio spaudimo iš kurios nors pusės, ir dėl bendrų bei gyvybinių interesų išlaiko bendrą gynimosi sistemą, prie kurios prisideda daugelis kraštų, kurie turi bendrą augščiausią vadovybę".

Tačiau toji „dovana", tikriau sakant, pagrobto daikto grąžinimas suomiams taip veltui jau neapsiėjo. Tuose šampano tostuose už abiejų tautų „nuoširdžią draugystę" buvo ir gana kartus lašas, kurį turėjo nuryti suomių delegacija Maskvoje — Porkalos atidavimas buvo sujungtas su prailginimu suomių — rusų savitarpinės pagalbos pakto net ligi 1975 m.

Rusija, jeigu panaudoti švedų užsienio reikalų ministerio Undeno žodžius, taip ir lieka Suomijos „gynėja", nes pagal paktą pavojui gresiant abu partneriai, jei gu vienas to nori, turi tartis, o užpuolus Suomiją Sovietai teikia jai pagalbą. Tie ir kitokie nuostatai tik patvirtina faktą, kad Suomijos užsienio politika priklauso nuo Sovietų Sąjungos.

Štai ką ta proga rašo ir pačių suomių dienraštis Helsingin Sanomat: „Už Porkalą buvo sumokėta ekstra 10 metų prailginant suomių — rusų abipusės paramos paktą... Kadangi senasis pak tas tegaliojo tiktai 10 metų, tai atrodo labai keista, kad po tiek nedaug patirties ir pakto terminui dar nepasibaigus (paktas turėjo baigtis 1958 m.) sutikta jį dvigubai prailginti. Prailginant paktą galima įžiūrėti Sovietų Sąjungos norą derinti savo santykius su Suomija žvelgiant toliau į ateitį, ką maršalas Vorošilovas ir nurodė kviesdamas Passikvi. Iš visko sprendžiant atrodo, kad sovietinis režimas šį patvarkymą laiko pakankamą ir visai nemano koreguoti pvz. rytinės sienos, kurios sauviškas nutiesimas žymiai sumažina Suomijos ekonominius galimumus".

„Savitarpinės paramos paktas atnaujintas visai nepakeitus senojo teksto. Taigi reikia konstatuoti, kad ir toliau tam tikra valstybė pažeriklinama eventualiu užpuoliu, kas ateityje gali būti tikrai nesmagu atsižvelgiant į tos valstybės santykius tiek su Sovietų Sąjunga, tiek su Suomija".

6 kinų divizijos apleidžia Korėją

TOKIO, sp. 1. — Peipingo radijas praneša, kad spalio mėn. išvedamos iš Š. Korėjos 6 Kinijos divizijos. Kiniškoje divizijoje yra apie 10,000 vyrų.

Iš senesniųjų pranešimų išeitų, kad ištraukta jau 13 divizijų. Niekada nepranešta, kiek tų divizijų ten būta ir kiek dar liks Korėjoje. Amerikiečių apskaičiavimai tikrumu pasižymėti negali, todėl jie labai įvairūs.

Spaudos žmonės ir slaptosios sargybos vyrai dabar kasdien taip sekioja viceprezidentą Nixoną, nes jis yra vyriausias žinių šaltinis apie administracijos ruošiamą kolionavimą prezidentui Eisenhoweriui susirgus. (INS)

Izraelis aiškina Maskvos politiką

JERUZALĖ, sp. 1. — Izraelio laikinasis premjeras Sharett pasakęs Sov. Rusijos atstovui Klimovui, kad Rusijos ir Čekoslovakijos sutikimas parduoti Egiptui ginklų bus Sov. Rusijos įsimaišymas į ginklavimosi varžybas tarp arabų ir Izraelio, kas lygu karo pavojaus padidinimui Vid. Rytuose. Tas sovietų žygis būtų priešingas paskutinėms Maskvos kalboms apie nusiginklavimą ir taikos stiprinimą.

Sharett paprašė Klimovą susisiekti su savo vyriausybe ir gauti jos paaiškinimą minėtu reikalu. Gi JAV ambasadorius prašytas perduoti Washingtonui prašymą, kad šis nepritartų ginklavimosi varžyboms Vid. Rytuose ir pats nesivaržytų su jokia kita valstybe ginklų Egiptui pardavime.

Kaltina Izraelį

KAIRAS, sp. 1. — Svarbus Egipto šaltinis vakar priminė, kad Izraelio laikysena privertė Egiptą ieškoti ginklų komunistų kraštuose, nes Izraelio užpuldinėjimai Gazos srityje įtikino Egipto karininkus, kad neturima priemonių didesniam karui vesti.

Kai Jungt. Tautose negauta pakankamai pritarimo Izraeliui sudrausti, karininkai pradėję spausti premjerą stipresnių ginklų ieškoti. Pirmasis prašymas buvo pasiųstas į Ameriką, tačiau jis nebuvo patenkintas. Kai Čekoslovakija pasiūlė duoti ginklų už medvilnę, tai nebuvę kito pasirinkimo, kaip tik pasiūlymą priimti. Egipto armijos atstovas jau išvykęs Čekoslovakijon pirmosios ginklų partijos parinkti ir užsakyti.

Iš Vengrijos ėmė bėgti žmonės; komunistai minuoja pasienį

VIENA, sp. 1. — Sovietų kariuomenei iš Austrijos išėjus, Vengrijos — Austrijos sienos perėjimas pasidarė mažiau pavojingas iš Vengrijos bėgantiems, nes perbėgus nebėra pavojaus pa pulti į sovietų sargybinių nagus.

Dėl šios priežasties padidėjęs pastaruoju laiku vengrų bėgimas į Austriją. Kad tą bėgimą sustabdytų, Vengrijos vyriausybė ėmė dėstyti naujus minų laukus ir statyti kitokias žabangas.

Trijų pasitarimas buvęs sąmokslas

MASKVA, sp. 1. — Abudu Maskvos laikraščiai peikia JAV, Angliją ir Prancūziją už tai, kad jų užsienio reikalų ministeriai slaptai posėdžiavo New Yorke. Ten turėję būti svarstoma, kaip sugriauti pasitarimus su Molotovu Ženevoje.

Armijos laikraštis tvirtina, kad Nato šių metų kariniai manevrai aiškiai rodę, jog karinės pajėgos rengiamos karui prieš Sov. Sąjungą ir „liaudies demokratijas".

Perono gyvenimą parodys tautai

BUENOS AIRES, sp. 1. — Nors būta gandų, kad Peronas vyks Paragvajun, Ispanijon, net Šveicarijon, tačiau jis tebesąs ant Paragvajaus laivo Buenos Aires uosto zonoje, laivyno ir aviacijos saugojamas.

Naujosios vyriausybės pareigūnai registruoja jo turtus, tyrinėja iš jo rezidencijų einančius slaptus tunelius, galop prieita ir prie jo privataus gyvenimo, nes netikėtai užeita ant moters, kuri buvusi jo paskutinių metų intymus žaislas. Pas ją rasta daug brangenybių, kurios galėtų būti iš mirusios Perono žmonos rinkinių.

Vyriausybė suka filmą, kuri parodys Perono turtus ir jo gyvenamąją aplinką, apie kurią žinojo tik sauja jo patikėtinių.

Vyriausybė vakar įsakė pašalinti iš mokyklų vadovėlius ir visa kita, kas garbina Peroną ir jo mirusią žmoną kaip tautos didvyrius.

Graikija traukiasi iš Nato pareigų

ATĖNAI, sp. 1. — Ryšium su Kipro salos byla, Graikijos vyriausybė atsisakė dalyvauti Nato rengiamuose karo pratimuose ir pranešė neleisianti skraidyti jos erdvėje bei naudotis jos aerodromais jokiam sąjunginin kų lėktuvui, išskyrus amerikietiš kus. Tai reiškia, kad Graikijos erdvė uždaryta Anglijos ir Turkijos karinėms pajėgoms. Tai didelis smūgis Nato kariniams pla nams Viduržemio jūros erdvei nuo eventualaus priešo apsaugoti.

Dabar nepasiekiamas biudžeto balansas

WASHINGTONAS, sp. 1. — Krašto apsaugos sekr. Wilson klausiamas pranešė atitinkamai senato komisijai, kad krašto apsaugos išlaidos ne tik negalės būti sumažintos šiais biudžetiniais metais, bet dar bus puse biliono didesnės.

Tokia padėtis krašto apsaugos departamente sugriausianti iždo sekretoriaus ir biudžeto direktoriaus planus subalansuoti šių metų biudžetą, kad naują biudžetą 1956 m. priimant būtų galima pasiūlyti kiek sumažinti mokesčius. Daugiausiai sutaupų buvo tikėtasi krašto apsaugos departamente.

Dar atvyks rusų stebėti Amerikos

MASKVA, sp. 1. — JAV ambasada čia išdavė vizas 10 sovietų namų statybos biurokratų, kurie Amerikos National Association of Homebuilders kviečiami ir globojami atvyksta susipažinti su Amerikos namų statybos reikalais.

Dalis Ohio Turnpike, šiandien atidaromas naudojimui. Vienas to kelio galas yra sujungtas su Pennsylvania Turnpike, o kitas atsirems į Indianos panašų kelią. (INS)

Prezidentas pasirašo raštus; Denver įsikūrė Sherman Adams

DENVER, spalio 1. — Prez. Eisenhowerio sveikatos reikalai tiek pagerėjo, kad pradedama su juo kalbėti apie valstybės reikalus ir duoti pasirašinėti būtinai jo parašo reikalingus raštus.

Ligonis gyja patenkinamai, komplikacijų nematyti, nors dar viena savaitė bus kritiška. Jau vieną naktį ligonis miegojo be deguonio palapinės.

Jei liga nesusipainios, formalaus prezidento pareigų pavedimo kitam asmeniui nereikės. Kabinetas ir saugumo taryba, apsvarstę visą padėtį ir gavę gydytojų nuomonę, nutarė tą klausimą dabar laikyti neaktualiu.

Prezidentūros veiklos svarbiau sia vieta dabar bus ne Washingtonas, bet Denver, kur vakar darbams vadovauti išvyko Sherman Adams, vyriausias prezidentūros štabo pareigūnas ir, sakoma, galingiausias administracijos žmogus po prez. Eisenhowerio. Sherman Adams buvimas arti prezidento veiksiąs į ligonį raminančiai, nes prez. Eisenhoweris žinąs, kad jei reikalas ateina pas jį iš Sherman Adams rankų, tai jis yra gerai sutvarkytas.

Prezidentūros spaudos šefas paaiškino, kad Sherman Adams atvykimas į Denver darbams vadovauti reiškia, kad prezidento pavadavimo klausimas neaktualus. Tas taipgi reiškia, kad ne viceprez. Nixonas, bet Sherman Adams bus vyriausias administracijos darbų prižiūrėtojas prez. ligos metu. Toks buvęs paties Eisenhowerio noras.

Vakar gydytojai leido prezidentui padėti inicialus ant kelių jo inicialų reikalingų raštų, liečiančių paskyrimus valstybės departamente.

Nepasiseks?

KAIRAS, sp. 1. — JAV atstovas jau atvyko čia atkalbinėti Egipto vyriausybę nuo ginklų pirkimo anapus geležinės uždangos, tačiau visi diplomatiniai postai abejoja, kad toji misija pasisektų.

Egipto propagandos pareigūnas rašo viename laikraštyje, kad Egipto žygis smerkiamas ne dėl ginklų pusiausvyros griovimo Vid. Rytuose, bet dėl baimės, kad Egiptas gali pereiti į komunistų bloko stovyklą.

Kalendorius

Spalio 1 d.: *šv. Remigijus.* Lietuviškas: Mantis.

Oras Chicagoje

Dalinai apsiniaukus, šaltoka. Saulė teka 6:47, leidžiasi 6:34.

Sultonas traukiasi, bet su sąlygomis

RABATAS, sp. 1. — Maroko sultonas pranešęs Prancūzijos prez. Coty, kad sutinka trauktis tik šiomis sąlygomis: kad jo vietą būtų leista užimti kitam jo giminės asmeniui, tačiau juo negalėtų būti prieš du metus pašalintasis sultonas Youssef.

Vakar, Prancūzijos policijai besivejant, pabėgo iš Rabato vyriausias sultono patarėjas. Jo bėgimo priežastis ir jo likimas dar nežinomas.

Vietnamo vyriausybė naikina piratus

SAIGONAS, rugs. 30.—14,000 P. Vietnamo karių ir turimi laivai vysto stiprią akciją prieš buvusių piratų ir dabar vėl piratais tapusių Binh Xuyen organizaciją, kad padarytų laivams saugią Saigono upę, tarptautinį kelią nuo jūros į sostinę.

Iš sostinės išvytas gen. Van Vien pasitraukė su savo karišku dalinių likučiais į sūrias pelkes Saigono pietuose ir vėl pradėjo piratiškus veiksmus prieš upe plaukiančius laivus. Jis dar turįs 4 bataljonus karių, kuriuos norima šia proga baigti naikinti.

Stipri bausmė

TAEGU, rugs. 30. — Šio P. Korėjos miesto laikraščio redaktorius Choi Suk Chae atiduotas teismui ir įmestas kalėjiman, nes sulaužęs „krašto saugumo įstatymą".

Jo nusikaltimas yra šis: savo laikraštyje parašė, kad daugiuma Korėjoje vykstančių demonstracijų ne spontaniškai atsiranda, bet yra vyriausybės organizuotos. Tokios pat kilmės demonstracija sugriovė jo spaustuvę ir sudaužė spausdinamas mašinas.

- *Pirmajam Austrijos* karo biudžetui paskirta 48 mil. dol.
- *Michigano gub. Williams* atsisakė kalbėti Alabamos demokratų rengiamuose pietuose, kai sužinojo, jog juose negali dalyvauti demokratai negrai. Pietūs yra Birmingham mieste, kurio tarybos įsakymas draudžia baltiesiems ir negrams valgyti kartu viešose vietose.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Demokratų kongresiniai vadai pareiškė, kad prez. Eisenhowerio ligos nenaudos politiniam kapitalui krautis kongresui į sesiją susirinkus, tačiau patieks kongresui priimti tokią programą, kuri turėtų grąžinti prezidentūrą demokratams.

— Janet uraganas, šio sezono stipriausias, išsikvėpė įlėkęs į Meksikos kalnus, bet pakelyje paliko daugiau kaip 400 lavonų ir daugybė medžiaginių nuostolių. Uragano paliestose Meksikos srityse jau siaučia šiltinė ir dezinterija.

— Šiandien Japonijos sostinėje paraduoja jos naujosios armijos daliniai ir ginklai. Karo laivynas sustatytas uoste publikos apžiūrėjimui.

— World Series beisbolo trečią žaidimą laimėjo vakar Brooklyno Dodgers.

— Anglijos užsienio reikalų ministeris Macmillan vakar Jungtinėse Tautose dėstė savo vyriausybės nuomones svarbesniais pasaulio politikos klausimais. Jis ypatingai pabrėžė, kad Jungt. Tautų pareiga švelninti Arabų — Izraelio santykius.

— Indonezijos ginčas su Olandija dėl Naujosios Gvinėjos gabalo vakar pateko į Jungt. Tautų darbotvarkę.

— Sen. Capehart lanko Ispanijoje statomas amerikiečių bazes ir skelbia esąs labai patenkintas ne tik vykdoma statyba, bet ir su Ispanija sudarytu susitarimu. Bazės bus parengtos 1957 metams.

ĮAMŽINTAS LIETUVIO VARDAS BRAZILIJOJE

Kun. Jono Kiviliaus nekrologo vietoje

KUN. BEN. SUGINTAS, Anhumas, Brazilija

(Tęsinys)

Mirtis ir laidotuvės

Kun. Jonas Kivilius mirė 1955 m. gegužės 28 d. Laidotuvės įvyko sekminių dieną 15 val. dalyvaujant Asyžiaus vyskupijos kancleriui Floriano Garcez, nes tuo metu senelis vyskupas buvo išvykęs į Minas Geraes, o vysk. koadjutorius Don Jose Lazaro das Neves tuo metu lankė diecezją. Be vyskupijos kanclerio laidotuvėse dalyvavo Regente Fei jo klebonas kun. Estevao Alvaro Saborit, Pirazinho klebonas kun. Ilario, vienas kun. domininkonas iš Santa Cruz do Rio Pardo, taip gi visi Anhumas miesto gyventojai, nežiūrint religijų nei pažiūrų skirtumo. Miesto ir apskrities mokyklų mokiniai dalyvavo organizuotai. Į am žinojo poilsio vietą kunigą Joną Kivilių palydėjo virš 5,000 asmenų, nors bažnyčioje tegalėjo sutilpti tik per 2,000 žmonių.

Laidotuvės buvo nepaprastai įspūdingos ir graudžios. Minios žmonių verkė savo myl'mo sielų ganytojo, kuris per eilę metų nenuilstamai jiems teikė dvasinį patarnavimą ir moralinį sustiprinimą jų primityvaus gyvenimo dienose. Velionis buvo susigyvenęs su jų vargais, su jų rūpesčiais ir sunkia dalia. Jis mokėjo su lietuvišku kantrumu kiekvieną išklausyti, paguosti, pagelbėti, patarnauti ir kuo galėdamas padėti. Šiurkščiose ir pr'mityviose gamtos sąlygose — žmonės taipgi būna brutalūs ir šiurkštūs, bet garbingasis velionis, savo kilniame apaštalavimo kelyje, mokėjo atjausti, sugraudinti ir šitų žmonių širdis, palenkti jas prie Dievo, prie grožio ir gėrio.

Koplyčia, aikštė ir gatvė pavadinta velionies vardu

Velionis nepaliko jokio asmeninio turto. Net ir savo gražaus, turiningo gyvenimo vakarą, jaus damas artėjant mirtį savimi nesirūpino. Bet jo geri darbai, jo nuopelnai neleido, kad jis po mirties būtų užmirštas. Velionis palaidotas kapų koplyčioje, kurią jau po mirties pastatė dėkingi parapiečiai savo lėšomis. Velionies karstas buvo patalpintas specialiai įrengtoje koplyčios kriptoje. Laidotuvės, koplyčia ir kitos išlaidos sudarė per 110,000 kruzeirų, kuriuos noriai suaukojo, po jo mirties, miesto ir tolimų apylinkių gyventojai — rodydami dėkingumą, meilę ir pagarbą savo buvusiam geradariui.

Koplyčia pavadinta velionies vardu. Prie jo pastatytos bažnyčios esančią didelę aikštę, gyventojams pageidaujant, pavadino Praca Padre Jonas Kivilius. Jo vardu taip gi pavadinta ir viena didesniųjų miesto gatvių.

Tokiu būdu šio tylaus ir kuklaus lietuvio kunigo šviesus atminimas bus gyvas ne tik žmonių širdyse, bet ir po daugelio metų čia užklydusiam lietuvių tautos keleiviui liūdys, kad čia dirbo, gyveno ir paliko gražių nuopelnų mūsų tautos sūnus. Jo vardu pavadintoje aikštėje šiuo metu jau ruošiamasi statyti paminklą su bronziniu kun. Jono Kiviliaus biūstu.

Negaliu nepaminėti, kad po kun. J. Kiviliaus mirties, buvo pakviestas Venecijoje meno akademiją baigęs prof. Bruno De Giusti, kuris bažnyčios navos kairėje pusėje, arti šoninio altoriaus, nutapė didžiulį laiminančio Kristaus paveikslą. Šitam paveiksle, kairiame Kristaus šone matome klūpantį kun. J. Kivilių naturalaus dydžio, su ištiestomis į Kristų rankomis. Prie kun. J. Kiviliaus kojų — verkiantį nusidėjėlę, o už jos, vyro prilaikoma, paralyžuota moteris su lazdomis ir toliau — viena šviesi šeima su mažu berniuku. Dešinėje Kristaus pusėje — juodas žmogus, našlė su dviem vaikučiais ir už jų sena moteris, nuskuręs pavargėlis ir visai nuošalyje stovi pats dailininkas.

Septintos dienos mišias (birželio mėn. 5 d.) laikė pats vyskupas koadjutorius, dalyvaujant kaimyninių parapijų kunigams. Žmonių susirinko didžiausios minios, todėl mišios buvo laikomos atvirame ore — bažnyčios šventoriuje.

Ką gi daug'au galėčiau pridurti — šiame kukliame nekrologe apie a.a. velionį kunigą Joną? Kuo galėtume daugiau pagerbti jo šviesų atminimą, negu tai — ką liudija jo darbai, kuriais jis, kaip svet'mšalis, savo lietuviškomis taurios prigimties savybėmis įsigijo šios apylinkės gyventojų meilę, su kuria jie stengiasi, nesigailėdami nei išlaidų nei vargo, įamžinti mūsų tautiečio atminimą. Mes tegalime tik pasididžiuoti, kad toji pagarba parodyta mūsų tautos broliui-lietuviui, neturėjusiam sąlygų nei galimybės dirbti apaštališką darbą savųjų tarpe, bet ir šitame kelyje iškėlusiam lietuvio vardą.

Sunkios darbo ir gyvenimo sąlygos

Pris'menu velionį dar nuo Kauno kunigų seminarijos laikų, kur jis pasižymėdavo savo nepaprastai stipria sveikata, didele fizine jėga. Jis buvo neaugšto ūgio, tvirtos kūno sudėties, malonaus būdo, draugiškas ir g'edrios nuotaikos. Geros tarenos, skardaus ir aiškaus balso. Jautri širdis ir nepaprastai vaišingas. Didelio ryžto, drąsus ir labai ištvermingas. Vietos vyskupo jis buvo labai mylimas ir savo v'zitacijų metu vyskupas kunigą Joną Kivilių imdavosi kartu, kaip drąsų, ryžtingą apgynėją. Kelionės būdavusios labai vargingos per begalines džiungles menkais keliais. Todėl kun. J. Kivilius vykdavo visada ginkluotas (apsigynimui nuo miškinių žvėrių), dažniausiai raitas. Pasižymėjo jis ir dideliu darbštumu, net ir sirgdamas lankydavo savo parapijos koplyčias, esančias už keliasdešimt kilometrų, iš kurių lankymo grįždamas paskutinį kartą, yra turėjęs pavojingų širdies atakų. Mirė cukralige.

Jis niekada nemėgo ištaigos ir patogumų. Bet jo gyvenimo sąlygose jų ir negalėjo būti. Gyveno menkoje medinėje bakužėlėje, kur jam patarnaudavo viena vietinė senutė. Pajamas turėjo labai menkas. Už mišias teimdavęs apie 27 amer. centus. Jo parapija nors ir vadinasi apskrities miestu, bet neturi nė vienos grįstos gatvės. Lietaus periodo metu tenka klampoti per sunkiai išbrendamą raudonąjį molį. Miestas neturi kanalizacijos. Susisiekimas palaikomas tik arkliais, prie balno pririšant visokias naštas. Jungtuvių ar krikšto dalyviai visuomet atvyksta raiti. Todėl mieste visokiu metų ir visur matomos eilės pabalnotų arklių. Moterims jodinėti naudojami specialūs šoniniai balnai. Pačiam klebonui tekdavo parapiją lankyti ar pas ligonius vykti tik raitam.

Spaudos atsiliepimai

Į Anhumas atvykau 1955 m. rugsėjo 1 dieną ir čia būdamas surinkau kokias tik galėjau žinias apie velionį kun. Joną Kivilių. Čia aš atlaikiau už velionį gedulingas mišias ir pasakiau anhumiečiams padėkos pamokslą, už taip įspūdingą mano tautiečio pagerbimą.

Apie velionį ir jo nuopelnus buvo rašoma ir brazilų spaudoje. Plačiai ir gražiai jo darbus paminėjo laikraščiai: "A Voz Diocese de Assis", leidžiamas Assis mieste, "O Carrilhao" leidžiamas Tėvų Domininkonų Santa Cruz do Rio Pardo mieste. Be to, per Prezidente Prudente rad'jo stotį gegužės 30 d. ir birželio 6 dieną buvo skaitomi platūs reportažai apie velionies kunigo Jono šviesią asmenybę ir jo darbus.

Veltui mėginau tose apylinkėse atrasti lietuvių, kurių kartais gal'ma atrasti išsisklaidžiusių begaliniuose Brazilijos plotuose. Bet Anhumas parapijoje teatradau tik vieną lietuvę Mariją Kavaliauskaitę, ištekėjusią už italo, dabar našlę, išauginusią dvi dukteris: viena — Rozalina Gionelli, dabar ištekėjusi už turtingo italo fazendieriaus Amelio Malacrida; antroji — Ana Gionelli, ištekėjusi tik šiemet už Clar'ndo Boniollo.

Daugiau lietuvių tose apylinkėse atrasti nepavyko — matomai, šitoje pelkių ir džiunglių srityje jų nemėginta įsikurti.

Amžinos atminties kun. Jonas Kivil'us, pusę savo amžiaus praleidęs tarp svetimųjų, paliko šviesų savo gyvenimo atminimą.

(Pabaiga)

Kariai pastatė bažnyčią

Japonijoje, Ashiya aviacijos bazėje, amerikiečiai kariai sukėlė $11,000 ir už tą sumą buvo pastatyta nauja misijų bažnyčia, salė ir patalpos kunigui.

PENSIJOS IR PAŠALPOS

Šioj knygelėj telpa: I. Senatvės pensijos ir palikuonių pašalpos, II. Nelaimingų atsitikimų kompensacijos. Spaudai paruošė Pr. Šulaitis

Šioj knygelėj atspausdintas JAV Socialinio Draudimo įstatymas su visais naujausiais papildymais ir paaiškinimais. Be to, čia įdėta JAV Nelaimingų atsitikimų kompensacijų atskiruose steituose paaiškinimai su lentelėmis.

Kaina 60 centų.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Jau išėjo iš spaudos

MIRKO JELUSIČ

CEZARIS

Istorinis romans iš Romos imperijos žydėjimo laikų, vienas įdomiausių monografinių romanų Europos literatūroj. Čia senoji Roma ir jos problemos, čia žymieji ano meto asmens, kaip Cezaris, Sula, Marius, Pompejus, Kleopatra, Ciceronas ir dešimtys kitų; čia kovos už valdžią Romoj, Galijos užkariavimas, kovos su Mitridatu ir d. kt. Ir visa įdomiai, talentingai ir dideliu istoriniu tikslumu. Trys dalys, kiekviena po $2.00.

Užsakymus su pinigais siųsti:

„DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, Ill.

AKTORĖ IR DAININKAS

Aktorė Debbie Reynolds susituokė su dainininku Eddie Fisher Grossingere, N. Y. (INS)

Ten buvo ir Lietuvos vėliava

LIETUVAITĖS FLINTO MIESTO 100 METŲ SUKAKTIES PARADE

K. KODATIENĖ, Detroit, Mich.

Flinto, Mich., miesto gyventojai šį rudenį iškilmingai šventė savo miesto 100 metų sukaktį. Jau nuo vidurvasario gyventojai tam ruošėsi.

Rugsėjo m. 1 d. buvo atidaryta paroda, kuri vaizdžiai parodė Flinto, Michigan, miesto praslinkusį 100 metų gyvenimą. Dalyvavo visos svarbesnės firmos su savo istoriniais ir dabartiniais išdirbiniais. Miesto svarbiausios žymės nepaprastas pramonės kilimas ir su tuo kartu gyventojų skaičiaus augimas. Parodoje dalyvavo ir visos tautybės, išstatydamos savo meno bei dailės išdirbinius. Lietuviai išstatė savo audinius bei medžio drožinius.

Visi į gatvę išėjo

Rugsėjo m. 7 d. įvyko pats svarbausias gyventojų laukiamas momentas — paradas. Paradas vyko svarbiausioje miesto gatvėje "Saginaw", kuriame dalyvavo, net pats valstybės viceprezidentas Nixon. Buvo daug ir kitų augštų svečių, nemaža privažiavo pasižiūrėti parado ir iš gretimų apylinkių, o flintiečiai tai turbūt visi į gatvę išėjo, ir jei kas nedalyvavo parade, tai jo žiūrėjo. Ir ko čia nesimatė nuo senoviškiausių karietų iki liuksusinių mašinų, auksu sidabru išpuoštų žėrinčių didžiulių sunkvežimių su gražiausiomis Flinto moterims. Poros valandų bėgyje žiūrovui prabėgo pro akis Flinto 100 metų gyvavimo rezultatas. Parade dalyvavo ir tautybės; reiškėsi kas kaip išmanė: vieni rimtai žygiavo orkestro lydimi, kiti šokdami, treti susikabinę šposus krėsdami ir t. t. Visiems žiūrovai kėlė ovacijas, visi buvo šiltai sutikti.

Lietuvaitės pasipuošė tautiniais rūbais

Lietuvaitės dalyvavo visos, visas 100%, kiek tik jų Flinte ir apylinkėse yra. Pasipuošusios tautiniais rūbais su lietuviška vėliava ir užrašu Lithuania priešaky, susikibusios rankomis žygiavo rimtos su šypsniu veide. Nepatingėjo nei 20 mylių į paradą atvažiuoti, nei susiskolinti ir atsivežti iš Detroito tautinius rūbus, kad tik geriau, kaip lietuvaitės galėtų reprezentuotis. Net mažieji Vytukas ir Audrutė Virškai buvo mamytės aprengti tautiniais rūbeliais ir pasodinti ant išpuošto "International Groups" vežimo. Paskutiniu momentu iškilus galimybei tautinę vėliavą nešti p. M. Gražulienė nepatingėjo dieną, naktį pasėdėti, kad aprengus savo sūnų Rimantą tautiniais rūbais, kad vėliavos nešėjas tinkamai atrodytų.

Mažose kolonijose yra didesnis pasiaukojimas

Mažose kolonijose susigyvenimas bei susiklausymas daug geresnis, o pasiaukojimas darbe didesnis. Jau nebe pirmą kartą Flinto lietuviai gražiai reprezentuojasi. V. Černienė atstovauja lietuvius prie International Instituto ir nepraleidžia nei vienos progos, kur galima kaip lietuviams pasireikšti. Ši maža naujų ateivių kolonija, susidedanti tik iš kelių šeimų, mini Vasario 16-tą ir kitas svarbias lietuviškas šventes.

Buvę tremtiniai gražiai sugyvena ir su vietiniais lietuviais: bendrai mini tautines šventes ir t. t. Iš jų ypatingai pažymėtina Marytė Dailydaitė, kuri kaip tikra sesė kiekvienam lietuviui kuo galėdama darbo, buto ar kt. reikalais nuoširdžiausiai padeda. Ji kartu yra šviesus pavyzdys visiems tiems, kurie pergreit nori atsikratyti savo prigimtos lietuviškos pavardės. Dirbdama International Institute tarp kitataučių nemato jokio nepatogumo pasirašinėti pilna mergautine pavarde. Šią vietinę čia gimusią pavyzdingą lietuvaitę visi gerbia, o jos pavardę taisyklingai ištaria.

DARBO TEISĖS ŽODYNĖLIS

Spaudai paršuošė Pr. Šulaitis

ANGLIŠKŲ ŽODŽIŲ BEI IŠSIREIŠKIMŲ PAAIŠKINIMAI

Šiame ŽODYNĖLYJE telpa tie anglų kalba žodžiai bei išsireiškimai kurie yra įgavę specialinę reikšmę; kai kurie paimti iš veikiančių įstatymų. Spausdinami žodžiai anglų kalba ir patiekti platūs paaiškinimai lietuvių kalba.

Leidinys 116 pusl. Kaina $1.00.

Pinigus su užsakymais siųsti:

"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS

WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE

83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

Veltui kava ir dovanos taupytojams!

Juozas Gribauskas

Visokių savaičių esama: švarioji savaitė, baltoji, pigioji ir kt. Ar esate girdėję apie tokią TAUPYMO SAVAITĘ? Pradedant Spalių 3 ir baigiant Spalių 8 d. d., ŠV. ANTANO TAUPYMO SKOLINIMO BENDROVĖ, 1447 South 49 Court Ciceroje, skelbia Taupymo Savaitę, kviesdama visus atvykti į šią įstaigą. Atsilankiusieji bus pavaišinti gardžia kvepiančia kava su pyragaičiais, o atidarę naują taupymo sąskaitą su $50.00 ar daugiau, veltui gaus vertingą rašomą plunksną —parkerį. Už įndėlius mokami geri dividendai. Taupyti apsimoka visuomet, o ypač TAUPYMO SAVAITĖS metu. Nepraleiskite šios progos, atvykite patys ir atveskite savo draugus, pažįstamus.

Nuo 1922 metų ŠV. ANTANO TAUPYMO SKOLINIMO BENDROVĖJE jūsų kaimynai ir pažįstami taupo pelningai ir saugiai, tad kodėl nepamėginti ir jums ir įsitikinti, kad ši įstaiga tikrai pasitikėjimo verta.

KNYGŲ RINKOJE PASIRODĖ

J. VAIČELIŪNO KNYGA

"TĖVYNĖS SARGYBOJE"

Tai Lietuvos karininko — karo lakūno atsiminimai iš 1932-41 metų. Knyga turi 230 puslapių, atspausdinta gerame popieriuje su 15 kariškų nuotraukų ir meniško dail. T. Valiaus viršeliu. Knygoje patalpintas 1932 m. karo mokyklą baigusių karininkų sąrašas, 4 p. pulko karininkai 1932 m., žuvusieji bei mirusieji karo lakūnai.

Knygos kaina — 3 dol. Gaunama pas autorių

195 Drinkwater Str., Sudbury, Ont., Canada

ir pas knygų platintojus.

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS

"PIRMYN"

VAIDINA JOHANN STRAUSS'O

ČIGONŲ BARONĄ

TRIJŲ VEIKSMŲ KOMIŠKĄ OPERĄ

SEKMADIENĮ, SPALIO MĖN. 16TĄ D., 1955 M.
SOKOLŲ SALĖJE - 2339 SO. KEDZIE AVE.
PRADŽIA 3 VAL. PO PIETŲ

JONAS GRADINSKAS

KRAUTUVĖ IR DIRBTUVĖ

Televizijos, radijas, patefonai, lempos, antenos, baterijos

J. G. TELEVISION CO.

2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998

Pas specialistą nupirksi pigiau, sutaisys geriau

B. PAKŠTO ORKESTRO SUKAKTUVINIS PARENGIMAS

ŠEŠTADIENĮ, SPALIO MĖN. PIRMĄ (1) DIENĄ, 1955 MET.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 SOUTH HALSTED STR.

Orkestrantai prie staliukų vaišins sve čius. Staliukai užsakomi: DA 6-9443.

Pradžia 7:30 valandą vakare. Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

4334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	¼ metų	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$6.50	$3.00	$1.35

KRUPAVIČIUS

KAS JIS?

Vargu rasime bent kiek sąmoningesnį lietuvį, kuris būtų negirdėjęs šios pavardės. Lietuvoje nepriklausomybės laikais visi žinojo Krupavičiaus vaidmenį ir su juo skaitėsi net tie, kurie nepritarė jo skelbiamoms idėjoms. Žinojo apie Krupavičių ir bolševikai, nes kelis kartus stebėtinu būdu jis išspruko iš jų budelių rankų. Jie galvojo, kad išskyrus Krupavičių iš gyvųjų lietuvių tarpo, bus lengviau paglemžti visą Lietuvą.

Kadangi šiandien minime šio vyro 70 metų amžiaus sukaktį, bus pravartu pareikšti jam pagarbą, pasveikinti ir ta pačia proga pakartoti ir tai, ką apie jį žinome, o žinome daug. Kas gi pagaliau yra Krupavičius?

KUNIGAS

Pirmoje eilėje jis yra kunigas, drausmingas kunigas, už nuopelnus Bažnyčiai pakeltas Šventojo Sosto prelatu. Kodėl mes sakome drausmingas?

Buvo laikai (1926 metų pabaigoje), kuriais buvo spėliojimų, kaip dabar apsispręs kunigystės atžvilgiu Krupavičius? Plataus masto politikas, kraštą valdančios partijos vadas, nejaugi jis eis paprastas kunigo pareigas? Daug kas buvo linkęs kitaip manyti. Tačiau po to, kai įvyko perversmas, kai buvo paleistas demokratinis seimas ir buvo atsisakyta skelbti naujus rinkimus, ir jis, pamatęs, kad tuo metu nėra galimumų atstatyti demokratinį gyvenimą Lietuvoje, pasitraukė iš aktyvios veiklos politikoje. Ir jis savo vyskupo (Karoso) siunčiamas pasiduoda jo drausmei ir mielai eina vikarauti. Vėliau siunčiamas į Kalvariją klebonu ir ten jis uoliai dirba sunkų klebono darbą, įnešdamas į tos parapijos gyvenimą daug naujo, sustiprindamas jos žmonių religinę praktiką ir dorinį gyvenimą. Kadangi jis buvo baigęs augštąją kunigų dvasinę akademiją Petrograde mokslo laipsniu ir be to gilinęs socialinių mokslų studijas Prancūzijos universitetuose, yra skiriamas profesorium į kunigų seminariją Vilkaviškyje. Taigi ir kaip kunigas prel. Krupavičius yra įnešęs Lietuvos gyveniman stambų įnašą. Geras profesorius ir mokytojas, nes iš pat jaunų dienų susipažino su mokymo metodais, su pedagogika, nes, baigęs Veiverių mokytojų seminariją, savo darbų karjerą pradėjo mokytojaudamas. Todėl jam sekėsi ir profesoriauti, ir klebonauti.

VALSTYBININKAS IR POLITIKAS

Mykolas Krupavičius yra didis ir kaip valstybininkas bei politikas. Tiesa, kad krikščioniškosios demokratijos sąjūdžiui Lietuvoje davė pradžią ir pagrindinę programą paruošė šie didieji mūsų tautos vyrai: prel. A. Dambrauskas - Jakštas, prel. Mačiulis - Maironis, vysk. P. Būčys, tačiau vyriausias tos programos papildytojas ir vykdytojas yra ne kas kitas, kaip tik prel. Mykolas Krupavičius. Jam vadovaujant nepriklausomoji Lietuva atsistojo ant demokratijos, krikščioniškosios demokratijos pagrindų. Jis davė jai demokratinę konstituciją, pravedė tikrai išganingą žemės reformą ir kitus patvarkymus laikantis krikščioniškojo socialinio teisingumo. Ir ministerio portfelį jis priėmė tik tam, kad greičiau ir sėkmingiau įgyvendintų savo gyvenimo troškimą — Lietuvos bežemiams ir mažažemiams duoti žemės; duoti ją tiems, kurie ją dirba, ir tuo pačiu tiesti naujai valstybei ekonominius pagrindus. Juk lygiai taip ir buvo: Lietuvos žemės reforma, pravesta Krupavičiaus neišsemiamos energijos ir didelio pasišventimo dėka, Lietuva pralenkė ekonominiu atžvilgiu visus savo kaimynus, ypač Sovietų Rusiją.

Vadovaudamas žemės reformos pravedimui, visais atžvilgiais keldamas savo krašto žemės ūkį, steigdamas Žemės Ūkio Akademiją ir dirbdamas visus kitus valstybės darbus bei vadovaudamas Lietuvos Krikščionių Demokratų partijai, niekuomet neužmiršo esąs katalikų kunigas. Tuo žvilgsniu jį tenka laikyti dar didesniu ir kilnesniu.

KOVOTOJAS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Nesunku įsivaizduoti, kaip skaudūs jam buvo 1940 metai, kuriais bolševikai okupavo Lietuvą ir naikino visa tai, kas buvo sukurta nepriklausomam krašto gyvenimui, kaip skaudu buvo matyti naikinant tuos darbus Lietuvoje, į kuriuos jis tiek energijos, tiek sveikatos, tiek jėgų buvo įdėjęs. Bet jis gerai pažino savo tautą. Jis jautė ir žinojo, kad bolševikai tik fiziškai tegalės pavergti Lietuvą. Jos dvasios, jos noro gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu nepalauš. Todėl nepalūžo ir jo dvasia. Nepalūžo ir tais laikais, kuomet kitas okupantas — vokietis nacis — užplūdo Lietuvą. Drauge su kitais tėvynės mylėtojais jis eina į pogrindį. Jis gina ir žydus, kuriuos naciai Lietuvoje pradėjo persekioti ir žudyti. Už tat jis buvo ištremtas.

TREMTYJE

Tremtyje jam tenka atsistoti iš Lietuvos perkeltojo Vokietijon Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto priešakyje. Šiam Komitetui jis ir šiandien tebepirmininkauja. Jei ir šiandien po tiek partinių ginčų ir blogos valios žmonių šmeižtų Vlikas tebeveikia ir tebevadovauja lietuvių tautos kovai už Lietuvos nepriklausomybę, padėka priklauso prel. Krupavičiaus giliai tėvynės meilei. Toji meilė vertė iškęsti visą eilę nesmagumų, šmeižtų, įvairios rūšies apkaltinimų, kurių jisai neužsipelnė. Jis buvo ir pasiliko vienas didžiųjų tautos jungėjų laisvinimo darbams. Jei kas, tai tautininkai jam labai daug kuo yra nusikaltę, tačiau ir juos jis palaiko bendrame fronte, nors jau daug kam atrodo, kad jų buvimas Vlike nebereikšmingas, nes šiuo metu jie dirba trukdymo darbą.

VIENYTOJAS

Daug kam atrodo, kad su p. St. Lozoraičiu šiandien jau jokių ryšių palaikyti nebereikia, nes nė po vieno susitikimo ir pasitarimo jis savo žodžio neišlaikė, susitarimų nevykdė. Daug kas manė, kad jis yra tik privatus asmuo, todėl jį reikia visai pamiršti. Bet prel. Krupavičius, vedamas gilios tėvynės meilės ir didelio noro apjungti visas jėgas Lietuvai laisvinti, dar ir šią vasarą kvietė p. Lozoraitį pasitarimui, nes jam atrodė, kad belaukiant keturių didžiųjų konferencijos Genevoje reikia sudaryti vieną delegaciją, kuri gintų Lietuvos bylą, jei toks reikalas kiltų. Žinoma, p. Lozoraitis į tai nekreipė dėmesio. Krupavičiaus sąžinė pasiliko rami, nes jis iš savo pusės nė vieno neaplenkė, visus kvietė vienybėn, kuri taip labai yra reikalinga didžiojoj Lietuvos nepriklausomybės byloje.

Kaip kunigas ir didis savo krašto ir tautos mylėtojas ir vadovas, aišku, kad jisai nori visų krikščioniškųjų, katalikiškųjų politinių grupių glaudžios vienybės. Pagaliau, jei toji vienybė pasirodytų negalima viename politiniame junginyje, tai bent norėtų artimesnio ir nuoširdesnio bendradarbiavimo. Tokia katalikų politinių grupių vienybė šiandien yra reikalinga, ir prel. Krupavičius geriausiai tai žino ir jos nori. Mes iš savo pusės gerb. Sukaktuvininką norėtume paskatinti, kad jis dar kartą pabandytų tas jėgas apjungti, nes tai reikalinga ir Lietuvos išlaisvinimui, ir Lietuvos bei lietuvių tautos ateičiai.

Ilgiausių metų garbingam Sukaktuvininkui!

RĖMTIES VALANDĖLĖ

Šv. Pranciškus ir Tomas Akvinietis

G. K. CHESTERTON

Prieš kiek laiko aš parašiau knygelę apie Šv. Pranciškų Asyžietį. Paskui, aš nežinau, nei kaip nei kada nei kodėl — kaip toj pasakoj — aš pasižadėjau parašyti tokio pat didumo knygelę apie Šv. Tomą Akvinietį. Tas pažadas buvo pranciškoniškas tik savo skubotumu, bet visai nebuvo tomistiškas savo logiškumu. Tu gali padaryti škicą Šv. Pranciškaus. Bet tu negali padaryti škico šv. Tomo Akviniečio. Tu gali padaryti tik jo planą, tarsi kokio labirintiško miesto.

Ką mes iš tikrųjų žinome apie Tomo Akviniečio gyvenimą galima lengvai sutalpinti poroje puslapių. Dėl to kad jis nėra pasinėręs asmeninių anekdotų ir legendų rūke, kaip šv. Pranciškus. Tačiau tai, ką mes žinome apie jo kūrybą ar tai, ką mes galėtume apie ją žinoti, tai ateities bibliotekas pripildys turbūt labiau negu jas pripildė praeity.

Šv. Pranciškaus škicą gali padaryti bendrais bruožais. Bet sutraukti trumpai Nebylį Sicilijos Jautį tai toli prašoka daugelio mūsų viršinimo sugebėjimus. Jo škico vertė priklauso nuo to, kuo jį pripildai.

Kontrastas tarp šv. Pranciškaus ir Tomo Akviniečio yra toks didelis kad jeigu mes pamatytume juos kartu nulipančius nuo kokios itališkos kalvos, tai mus juokas paimtų. Mums pasirodytų lyg Don Kichotas ir Sanšas Panša. Šv. Pranciškus yra gyvas mažas žmogelis; plonas, kaip siūlas ir judrus, kaip lanko virvė; ar kaip strėlė paleista iš lanko. Visas jo gyvenimas yra eilė išsokimų ir pasinėrimų. Jis bėga paskui elgetą; jis įsibrauja į svetimą laivą; jis įsiveržia sultono palapinėn ir ten siūlosi net į ugnį šokti. Jis yra tarsi gyslotas rudenio lapas, šokinamas vėjo. Tačiau jis pats buvo ir tuo vėju, kuris lapą šokina.

Šv. Tomas buvo augštas ir sunkus, jaučio tipo žmogus. Jis buvo nukukęs, lėtas ir ramus; labai švelnus ir geraširdis, tačiau nelabai socialus. Jis buvo linkęs varžytis nepaisant savo švento nusižeminimo; išsiblaškęs, nepaisant ekstazių, kurias jis rūpestingai slėpė nuo kitų. Jis buvo toks ramus, kad jo draugai mokykloje manė, jog jis yra neišmanėlis. Iš tikrųjų jis buvo tokios rūšies mokinys, kuris greičiau sutiko neišmanėlių laikomas, negu leido labiau aktyviems neišmanėliams įsibrauti į savo svajones.

Kontrastas tarp šių dviejų žmonių matosi beveik visose srityse. Buvo paradoksiška, kad šv. Pranciškus, būdamas poetas, greičiau nemėgo knygų. O Tomas Akvinietis mėgo knygas ir gyveno knygose. Kai kartą jis buvo paklaustas, už ką jis labiausiai yra dėkingas Dievui, jis paprasčiausiai atsakė: "Už kiekvieną perskaitytą puslapį, kurį supratau." Šv. Pranciškus buvo labai gyvas savo pozicijoje, bet gerokai išsiblaškęs savo dokumentuose. O šv. Tomas pašventė visą savo gyvenimą dokumentuoti visas pagoniškas ir krikščioniškas žinijos sistemas. Ir himnus rašė tik sekmadienio atvangai.

Šv. Pranciškus manė, kad užtektų atverti širdį mahometonams, ir jie liautųsi garbinę Mahometą. O šv. Tomas suko galvą kiekvienu plauką skeliančiu skirtumu ar išvada apie Absoliutą ir akcidentą, kad apsaugotų visus nuo klaidingo supratimo Aristotelio.

Išvertė **V. Bgd.**

TĖISYBĖ APIE VLIKĄ

Šio straipsnio autorius yra asmuo gerai susipažinęs su Vliko organizacija ir jo darbų eiga. Jis yra artimas vienai grupei, kuri šiuo metu tiesioginiai Vlike nebendradarbiauja. Dėl to į jo informacijas apie Vliką mes galime žiūrėti kaip į labai kritiško žmogaus informacijas. Red.

LRS organas "Santarvė" š. m. Nr. 6, rašydamas apie mūsų visuomenės susiskirstymą politinėmis srovėmis, iš esmės paskelbė vieną teisingą dalyką: rupiai skirstant, esama jų pagrindinių dviejų — tikriau dviejų blokų. "Santarvė" jas vadina: "klerikaline" ir "tautine — liberaline". Kiti tuos du blokus, išsišakojusius į visą eilę savitų srovelių, vadina: "krikščioniškuoju" ir "laicistiniu". Ir iš tikro, ne vienam eiliniam piliečiui atrodo, koks gi ten didelis esminis skirtumas, išskyrus ideologinius ar pasaulėžiūrinius dalykus, pvz. tarp Ūkininkų Sąjungos ar Valstiečių Liaudininkų arba Darbo Federacijos ir Socialdemokratų Partijos etc? Be abejo, teoriškai būtų galima prirašyti tiek ir tiek, įrodinėjant priešingai, tų srovių — srovelių ir partijų — partijėlių ar sąlygų surandant kur kas daugiau, bet iš esmės, "rupiai kalbant", — argi ne taip?

Taigi, imkime dabar Vliką ir pažiūrėkime, kaip čia šie pagrindiniai blokai bendradarbiauja. Ar tedominuoja tik viena kuri iš tų blokų partijėlė arba srovė? Kaip žinoma, į Vliką įeina 10 pagrindinių partijų ar sąjūdžių atstovai. Trys iš jų yra krikščioniškojo bloko,

Vliko vadovai

Vlikui jau daugiau kaip 10 metų vadovauja prof. M. Krupavičius. Žmogus — žinomas, buvęs ministeris, KD partijos šulas, ir be jo Vlikas tikrai daug ko nustotų. Galima gal jam prikišti ir šį, ir tą, bet tik ne tai, kad nežinotų Vliko reikalų, nesiorientuotų ir kad jam nerūpėtų Lietuvos laisvinimas. Praktika rodo: kažinkas būtų išėję iš kaikurių Vliko posėdžių, jei juose nebūtų dalyvavęs M. Krupavičius ir esmingai ilemžamaisiais momentais pasireiškęs.

Dabar jam vadovauti išrinktas J. Kairys, senas federantų veikėjas, buv. teisėjas, baigęs du fakultetus, aktyviai dalyvaująs visuom. gyvenime. Per pasitarimus į pavaduotojus jį pasiūlė kaip tik ne krikščionių grupės, bet laicistų atstovai... Ir per balsavimus, kaip žinantieji teigia, "iš koalicijos" už tą kandidatą nebalsavo tik jis pats. Jeigu būtų buvę laikytasi įprastinės praktikos, tai ir už jį būtų buvę paduoti 6 balsai. Kai kas pamanys: antras krikščionis... Į tai atsakoma, jog Vliko darbe normaliai laikomasi tokio principo: jei Vliko pirmininkas yra iš krikščionių grupių, — tai pusiausvyrai išlaikyti — Vykd. Tarybos prmininkas yra iš laicistų. Taip iš tikro ir yra. O per Vliko posėdžius pirmininkauja ne tik vienas M. Krupavičius, bet ir J. Glemža ar kuris kitas. Seniau, kai visos Vliko "įstaigos" turėjo išsitekti tik viename kambaryje Pfullingene, Goethestrasse 16, tai per Vliko posėdžius, padarius pertrauką, atskiros frakcijos pasitarti išeidavo viena į koridorių arba į lauką, antra — į prausyklą, o trečia — kur kitur... Dabar ten tėra likęs tik Vliko pirmininkas, o išsiplėtus darbui, Vykd. Tarybai palankiomis sąlygomis yra pavykę gauti jau kur kas tinkamesnį būstą į kurį nesarmata atsivesti ir svetimtautį...

Vliko Kontrolės Komisiją, kuri tikrina visą piniginį atsiskaitymą, apyskaitas, sąskaitas etc, taip pat prižiūri Vliko ir jo įstaigų darbą, sudaro įvairių grupių atstovai: jos pirmininkas yra Ūkininkų Partijos atstovas J. Norkaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos prezidiumo pirmininkas E. Simonaitis ir L. Darbo Federacijos atstovas J. Kairys, vadinasi, iš krikščionių — tik vienas. Komisija toli gražu nėra tokia "švelni" ir viskam tik pritarianti, kaip kai kas manytų. Viskas imami iš esmės ir griežtai; kas galima — iš apyskaitų pranešama visuomenei, tik dėl suprantamų priežasčių ne viską galima viešai skelbti. Bet kas nori — ir čia gali surasti būdų pasitikrinti, kam ir kokiems reikalams kas išleidžiama. Buvo seniau sudaryta komisija T. Šidiškio tinkamumui būti Vli-

(Nukelta į 4 pusl.)

ŠAUNŪS ASILIUKAI

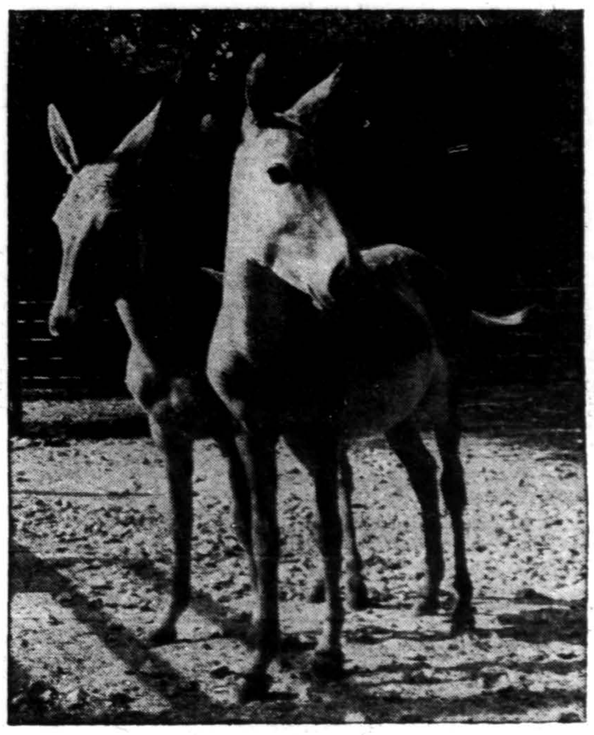

Du persiški asiliukai, ružavos spalvos, išrinkti "karaliukais" spalio mėn. Lincoln zoologijos sode, Chicagoje, Ill.

"CLUB 39"
1638 W. 39th St.
Rugs. 30 d. ir Spalio 1 d. ruošia
RUDENINĮ BALIŲ
Bus skanių užkandžių, graži muzika, įvairių laimėjimų.
Kviečia visus atsilankyti.
Savininkė — Elena Krištonaitė

Skaitykite "Draugą"! **Perskaitę dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.**

VLADAS RAMOJUS

LENKTYNĖS SU ŠĖTONU

KARO NUOTYKIAI

Tęsinys 11

Kylam tolimesniam žygiui iš Pasvalio vienkiemių, nes atėjo laikas ir šį kampelį priešui atiduoti.

Pasvalio bažnyčios bokštai ir miestą apsupę medžiai skendi rausvose saulėleidžio atošvaistėse. Platūs laukai, nusagstyti krūmokšniais ir viensėdijomis, neš damiesi siūbuojančių javų rėžius, rieda į tolius ir tolumoje susilieja su dangaus mėlyne. Auksu žėri ir raibuoja derlingoji Lietuvos vidurio lygumos žemė. O tau akyse ašaros pakimba sunkia širdimi žvelgiant į tą grožybę, kurios diena po dienos gal nė siauro rėželio nebematysi...

Mūsų planai taip sumaišyti, kad daugelis gailimės iš namų pasitraukę. Būtume iš karto išėję į miškus ir nebūtų reikėję betiksliai klajoti.

Prieš išeinant į Pasvalį, vabalninkėnų būrį išrikiuoja sodybos kluone. Pasigirsta netikėta žinia, kad kapit. Y. atsisakė toliau būriui vadovauti ir pasuko savaisiais keliais. Prieš būrį vėl atsistojo pirmasis vadas ltn. X.

Kodėl kapitonas mus paliko? Aišku, kad kaikas jį labai apvylė. Apvylė tie vadai, kurie sugriovė kapitono planus Vabalninke. Kai buvo tartasi, jie prižadėjo visapusišką pagalbą. Bet, kai artėjo lemiamos akimirkos, jie sulaužė duotus žodžius, išvedė savo būrius toliau į vakarus ir kapitoną paliko vieną. Taip sugriuvo kapitono planas ir paskutinę valandą jis buvo priverstas atitraukti ir savo būrį. Kapitonas juto, kad tuo žygiu jis daugeliui sumaišė ateities planus ir, nebenorėdamas imtis tolimesnės atsakomybės, pasitraukė. Kaip žinia, kapitonas greit įsijungė į rezistentų eiles ir dar 1947 m. buvo vienas iš rezistencijos vadų šiaurės Augštaitijoje.

Mes „šarvuočiai" tik vakar kaltinom kapitoną, kad jis mus paliko Čp. augštumoje visai nepranešęs, kad jo būrys pasitraukia. Bet prasimušus pas savuosius, reikalas paaiškėjo. Mums buvo pasiųstas ryšininkas su pranešimu, kad skubiai grįžtume. Bet ryšininkas nepasiekė mūsų ir pats dingo. Tada kapitonas pagalvojo, kad mes žuvom arba pasitraukėm į miškus.

Su kapitonu pasiliko ir keli iškilesni bei jam gerai pažįstami rezistentai. Taip su tais žmonėmis daugiau ir nebeteko susitikti.

„Šarvuočiai" vėl susiglaudėm krūvon. Sprendėm ar mums nebūtų tikslu grįžti atgal į gimtąsias apylinkes. Bet tas pašėlęs tikėjimas, kad kur nors dar prieš Žemaitiją ar Žemaitijoje turi susitverti stipri lietuvių ginklo jėga vyte vijo toliau į vakarus.

Prietemoje atėjom į Pasvalį. Mieste panika. Geležinkelio stotelėje dega prekiniai vagonai. Ugnies liežuviai šoka augštyn ir juodi dūmai kyla į viršų. Miestelio gyventojai ir vietinės apsaugos būrys traukiasi Vaškų link. Mes sustojam prie degančių vagonų geležinkelio stotelėje. Vagonuose būta visokiausių maisto gėrybių, kurios buvo skirtos vokiečių karo ligoninei. Pabėgdami vokiečiai vagonus padegė. Pasvalio Apsaugos būrio vyrai spėjo iš vagonų šį tą išnešti. Pasvaliečiai ir mums duoda saldainių, sausainių, aprikosų ir net šampano. Toks jau augštaičių būdas: jei jie ką turi, tai ir kitam negaili. Šampaną nieko nelaukę išgeriam ir tada ne taip graudu žiūrėti į tuščias Pasvalio gatves, į tuos namelius, kuriuose netrukus liesis ašaros ir lapos sunkus vargas.

Kažkur Biržų pusėje rausta pašvaistės. Bėgam iš Pasvalio kartu su visais į Vaškus. Priešais mus, vakaruose irgi pašvaistės. Ten jau trečią naktį iš eilės dega Šiauliai. Neramu, kad bolševikai neužimtų Šiaulių ir nepaspaustų Joniškio — Mintaujos link. Tada mes liktume atkirsti.

Liepos 23 dieną praleidžiam Vaškų pašonėje. Ilsimės, nes esam išvargę ir palaužti. Vaškams pavojus dar negresia, nors vietinės apsaugos Vaškuose nebėra ir raudonieji gaivalai visur kaišioja nosis. Vaškuose sužinom, kad Linkuvoje telkiasi lietuviai partizanai.

(Bus daugiau)

TEISYBĖ APIE VLIKĄ

(Atkelta iš 3 psl.)

ko nariu ir VT pirmininko K. Žalkausko prieš jį pareikštiems priekaištams ištirti — į ją įėjo socialdemokratų atstovas J. Glemža, mažlietuvių — E. Simonaitis ir Vienybės Sąjūdžio — Dr. V. Literskis. Panašaus principo laikantis bendradarbiaujama ir kitur. O jeigu kas atsisako kur įeiti arba su savo įėjimu stato daugumai nepriimtinas sąlygas —— negi kas gali ką prievarta kur įvesdinti...

Vykdomoji Taryba

Vliko Vykdomoji Taryba sudaryta iš trijų žmonių, iš kurių tik vienas — krikščionių grupės atstovas. Ką apie jų kiekvieną būtų galima pasakyti? VT pirmininkas K. Žalkauskas, valstiečių liaudininkų žmogus, neatsižvelgdamas į tai, kad, palyginti su anksčiau JAV-se gautu atlyginimu, turi medžiaginių sau ir savo šeimai nuostolių, savo centro pasiųstas, vis dėlto atvyko net iš JAV ir dirba. Buvęs ministeris, prokuroras, Klaipėdos krašto gubernatorius, dirbęs Vyr. Tribunole, dėstęs VD Un-te. UR Tarnybai vadovauja Dr. P. Karvelis, kuris turi Vokietijoje pažinčių dar iš tų laikų, kai Lietuvai kuriantis jau teko vykdyti joje svarbias misijas. Ir dabar esti atvejų, kad ten, kur niekas neprieina — prieina Dr. P. Karvelis. Pagaliau ir Lietuvoje finansų ministeriu yra buvęs ir tautininkų vadovaujamojoje vyriausybėje. Inf. Tarnybai vadovauja M. Gelžinis. Žmogus pats nesiveržė nei į Vliką, nei į VT, anksčiau turėjo didesnių pajamų, nei gauna dabar "dūšiai kūne išlaikyti'. Iškilo reikalas, pristatė MLT — ir ėjo. O dabar už tai, kad išėjo dirbti į jo šeimai nuostolingesnį medžiagiškai darbo barą ir kad nepaklausė Šidiškio, jau kuris laikas, kaip ir kiti, apverčiamas kibirais paplavų. Buv. Mažosios Lietuvos Santarvės vadas, žybiavęs su kt. tautininkų organizacijomis birželio 13 d. sveikinti prezid. Smetonos. Ideologiškai koks buvo tautininkas, toks pasiliko. Priešingai, kai kiti rodo tendenciją "išsibėgioti". M. Gelžinis sakosi toj ideologijoj net sutvirtėjęs. O už tai, kad vietoj V. Rastenio portreto "vakarinius apmąstymus" daro prie prezid. A. Smetonos paveikslo arba nenori klausyti "vadukų" direktyvų, o elgias pagal savo sąžinę, — negi jau galima žmogų taip ir apšaukti "parsidavėliu"? Tiek jį, tiek ir visą eilę kitų, kad ir tarnautojų? Juk ML Taryba — ne tautininkų partija ar jos padalinys... Kodėl gi tų pačių šaukėjų nieko nesakoma, kad į įvairias mažlietuvių centrines organizacijas ar jų rezistencinius centrus yra įsėdę daugiau tautininkiško nusistatymo žmonių, visokių "rezistentų" ir "šefininkų", o pradedama šaukti tik ant E. Simonaičio ar M. Gelžinio, jeigu jie padaro kokį žygį taip, kaip jiems atrodo geriausia ir išmintingiausia?

Pagaliau, kiek žinoma, tiek K. Žalkauskas, tiek M. Gelžinis atvyko į VT dirbti greičiau kaip "šefininkai" (t. y. Lozoraičio šalininkai), bet, pamatę tikrovę ir praktikoj įsitikinę, kiek galima su "šefu" bendradarbiauti, pasidarė tokie, kokie dabar yra. O už tai "šefininkai" savo spaudoj juos pradėjo vaizduoti kaip "parsidavėlius"... Atsieit, kas nevykdo aklai trijų ar keturių žmonių užmačių, nors savo senosios ideologijos ir nebūtų išsižadėjęs, — jau "prisiplakėlis", "pataikūnas", "parsidavėlis"...

Kaip žinoma, Vlikas, kiek sąlygos ir ištekliai leidžia, stipriau paremia Mažosios Lietuvos Tarybą ir šios organą "Keleivį".

Vliko paremiami ne tik mažlietuviai. Iš paskiausių pranešimų paaiškėjo, kad neužmirštami ir kiti svarbieji reikalai: pvz. suteikta pašalpa Vasario 16 d. gimnazijai, paskirtos sumos Lietuvos sienų problemoms tyrinėti komisijai ir visai eilei kitų svarbių reikalų.

Tautos Fondo vadovybė

Štai vėl Tautos Fondas, kurio valdybą sudaro V. Gailius (pirm.), kun. D. Kenstavičius ir J. Jaks-Tyris. Pirmasis, buv. gubernatorius, Liet. Fronto atstovo pavaduotojas Vlike, dirbęs ir diplomatinį, ir administracinį darbą, teisininkas, kuriam niekas nieko prikišti negali. Apie kokį nors jam "įsakinėjimą" arba jo "palenkimą" negali būti nė kalbos, juo labiau, kad, pasiųstas atsakingų pareigų į Klaipėdą, didesnei "valdžiai" ne kartą yra drįsęs pasipriešinti. Joks nacių gerbikas ar vokietininkas. Jo brolis, per Klaipėdos krašto išsivadavimą buv. štabo viršininkas, nacių buvo įkištas į koncentracijos stovyklą ir ten 1942 m. nukankintas. Net daugiau: jo žmona gavo iš nacių daktaro KT-e "apgailestavimą", kad viską darę jo gyvybei išgelbėti, tik... nepavykę. Todėl neužmiršo jai net užuojautos pareikšti... Kun. D. Kenstavičius šiemet per Liet. Fronto bičiulių konferenciją Vokietijoje skaitė paskaitą, žmogus — visiškai savarankiškas. Trečiasis, J. Jaks-Tyris, — valstiečių liaudininkų atstovas, buv. VT narys ir liaudininkams atstovavęs Vlike. Taigi du frontininkai arba bent jiems artimesni, o trečiąji kiti taria greičiau dairantis į "opoziciją", negu žiūrint į "poziciją". Ir jiems bet ko nepadiktuosi, jei ir norėtų kas — nepadarys "ko nors pro šalį", nes viskam yra reikalingas pagrindimas: atitinkamas nutarimas, parašas, paragrafas etc. T. Fondas yra atsakingas pačiam Vliko plenumui. Pagaliau jei kas ką ir mėgintų daryti (taip nėra, bet tam iškeliamas čia tik teorinis eventualumas), tai yra iš įvairių grupių sudaryta Kontrolės Komisija, kuri viską prižiūri ir kontroliuoja. Taigi, funkcionuoja tokia sistema, kur nepasitikėti vykdomais darbais ar išlaidomis nėra pagrindo. Tuo tarpu kitur toli gražu nėra jokios arba bent panašios rūšies kontrolės, bet dėl to visi tyli. Kodėl toks dvigumas mastas?

Panašiai daroma ir kitose darbo srityse. Štai pvz. Lietuvybei Išlaikyti. Tarnyba, paprašyta dviejų mūsų tautiečių, įsikūrusių JAV-se ir paskyrusių premiją geriausiam moksliniam jų pasirinkta tema darbui, jam paprašyti paskyrė konkursą, į kurio jury komisiją įėjo K. Žalkauskas (liaudininkas), prof. A. Maceina (frontininkas) ir Dr. A. Rukša (kitų laikomas "vykintininku").

Informacijos tarnyba

Vliko Inf. Tarnybos leidžiamoms E. Informacijoms galima prikišti ir šį, ir tą, bet tik ne tai, kad jos nesistengė informuoti kiek galint daugiau ir plačiau apie visų nuveikamus Lietuvai darbus, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai liečia Lietuvos laisvinimą. Kaip Vliko organas, jos negali nedėti Vliko nutarimų, VT darbų aprašymų ir kt. tos rūšies medžiagos, net visokių atitaisymų ir patikslinimų (kitų nuomone — jų Eltoje net per maža), nors kai kam pvz. gal ir keistokai atrodo dviejų "vadų" (V. Rastenio ir M. Gelžinio) tos rūšies dvikovė. Yra žmonių, kurie mano, jog į visokias pastangas nuvertinti Vliką ir jo įstaigų darbą ir juos suniekinti, nevertą nei atsakinėti — reikia visai nesileisti į jokias su jais tos rūšies diskusijas ar polemiką. Tačiau yra ir priešingai manančių. Todėl netenka stebėtis, kad tuo atveju, kai puolikų peržengiamos jau visokios ribos, kaip reakcija į tai, ir Eltoje pasirodo ar pagausėja atitaisymų bei patikslinimų. Kiek jų susidarytų, jei kas juos visus surinktų į vieną krūvą! Arba pvz. kad ir palygintų vienos partijos terminologiją su bolševikine, kuria abi pusės, nors ir skirtingais sumetimais, stengiasi suniekinti Vliką ir kt. veiksnius, jų žmones ir visaip nuvertinti šių institucijų darbą. Tačiau šiaip EI stengiamasi užfiksuoti kiekvienas teigiamas faktas, jei tik jis naudingas Lietuvai ir bendrajam reikalui, ne partiniam. Todėl jose randame rašant ir apie tos pačios "Dirvos" sukaktį, ir apie Amerikos tautininkų suvažiavimą, ir apie "šefo" sveikinimus, net ir apie V. Rastenio keliones ir jo žygius. Rašoma ir apie S. Žymantą, ir apie kitus, kai jie ką gero padaro bendrajam lietuvių reikalui, ir apie diplomatus etc. Tik tie "kiti", statą Vlikui didesnius reikalavimus, nei patys sau, savo pranešimuose, apžvalgose ar "kritikose" visai nieko ar veik nieko teigiamo neranda Vliko darbuose. Kas būtų, jei visi, visos grupės tuo pavyzdžiu pasektų ir panašiu būdu "registruotų" faktus bei žygius Lietuvos laisvinimo baruose? Ar tai nebūtų tik savųjų augštinimas, o svetimuosius — stengimasis visaip suniekinti? Tiesa, ir EI nėra gal viskas taip atliekama, kaip tat reikėtų ar būtų galima reikalauti, bet, iš kitos pusės, ar tai greičiau nėra lėšų, jėgų ir patiės darbo koordinavimo reikalas?

Radijo sritis

Imkime kitas sritis. Didžiai reikšmingą ir atsakingą darbą dirba Radijo skyrius. Jo vyr. redaktorius yra S. Miglinas, buv. Laisvės Kovotojų atstovas Vlike, aktyviai dalyvavęs rezistenciniame darbe ir Lietuvoje, ir tremtyje. N. Lietuvoje dirbo "L. Aido" redakcijoj. Turi susidarę gerą archyvą ir apsčiai dokumentinės medžiagos, kurios kitur nerasi, yra išėjęs gerą žurnalistinę ir rezistencinę praktiką. Žinantieji teigia, kad tai, ką seniau jo pirmtakas yra nudirbęs su trim redaktoriais ir mašininke, tai dabar atlieka S. Miglinas vienas. Ir iš paruoštosios medžiagos radijai skelbia net daugiau nei seniau. Darbui plečiantis, iš Amerikos atvykęs į jį įsijungė kitas žurnalistas, V. Alseika, N. Lietuvoj dirbęs Eltoje, visos eilės laikraščių, tarp jų — ir tautinių, bendradarbis. Žmogus atsisakė geresnių medžiaginių sąlygų ir atvyko pasirinkęs blogesnes, užtat į svarbesnį ir reikšmingesnį darbą. O ar daug kas šiuo pavyzdžiu paseka iš tų, kurie taip reikalauja Vliką perkelti į JAV ir pakloti po jų kojų, nors prieš tokį perkėlimą pasisakė ir Lietuvos pasiuntinys, ir specialiai tą reikalą tyrusi komisija, ir daugelis kitų, nes ten sėkmingai reiškiasi ALTas, politinių grupių centrai, LLK ir kt?

Madrido radijo lietuvių skyriuje dirba du nepartiniai katalikai, Vatikano skyriaus vedėjas — tylus kultūrininkas, Romos radijui vadovauja žmogus, kurį matome bendradarbiaujant kaip tik tautininkų spaudos skiltyse. Kiti Radijo skyriaus bendradarbiai — senas socialdemokratų veikėjas J. Vilkaitis, "Tėviškės Žiburiuose" ir "Į Laisvę" žurnale pasirodąs jaunas ir energingas laikraštininkas, — A. Šalčius, toliau — pedagogas A. Giedraitis, rašytojai S. Laucius ir A. Baronas, mažlietuvis žurnalistas H. Jakužaitis ir visa eilė kitų. Tarp kitų bendradarbių ar VT tarnautojų rasime žmonių ir specialistų visokių pažiūrų bei įsitikinimų, savo srity turnčių gerą praktiką dar iš Lietuvos laikų ar įgavusių jau tremties metais. Tiesa, gali būti ir geresnių, ir išmintingesnių, rasi, tinkamiau darbą galinčių atlikti už juos — na, bet visokiems tobulinimams ir darbo suintensyvinimui niekas kelio neužkerta. Tegu tik centrai siunčia realaus ir konkretaus darbo dirbti pačius tinkamiausius žmones — ir netektų, kaip atrodo, galvoti, kad jiems ten darbo neatsirastų.

Žiūrėkime rimčiau

Tegu atleis skaitytojai ir paliestieji už šį mėginimą paskirstyti visą eilę žinomų žmonių pagal "kvapą" ar jų politines simpatijas. Bet tai privertė padaryti visokie partinių šūkalojimai, kad, girdi, nei Vlikui, nei jo institucijoms nerūpi jokia konsolidacija, kad ten dirbamas tik partinis darbas, o kitokių pažiūrų žmonėms nėsą vietos, kad nėra tarp įvairių įsitikinimų žmonių bendradarbiavimo, kad siaučianti vienos partijos ar vieno žmogaus diktatūra etc. Pasirodo, kad ir čia taip nėra, kaip kai kieno skelbiama: stengiamasi, kur galima, sugyventi ir sutarti su visais, veikti išvien su visokių pažiūrų ir įsitikinimų žmonėmis. Tačiau kitas dalykas, jei dauguma nepasiduoda mažumos diktatui, o tie trenkia durimis arba pradeda suvedinėti sąskaitas viešai, per spaudą, stengdamiesi viską pavaizduoti sutirštintomis spalvomis, faktų "frizavimu", net iškraipymu, skelbimu tik to, kas neigiama, nutylint ar praleidžiant teigiamumus etc.

Dirbama, kas galima ir kiek sąlygos bei ištekliai leidžia, dirbama nepaisant visokių plūdimų ir įžeidinėjimų ar šmeižtų, nes darbų yra begalės ir to momentas reikalauja. Ir tik tenka pasidžiaugti, kad nenuleidžiama rankų, kad jieškoma naujų būdų ir kelių tam darbui suintensyvinti. Niekas nieko neturi prieš sveikas pastabas ar konstruktyvią kritiką, bet nereikia kraipyti tiesos, niekinti ir plūsti žmonių taip, kaip kad tai daroma tam tikros mūsų spaudos dalies. Jei V. Taryba yra per maža iš trijų žmonių — sudarykite ją, idant darbas geriau eitų, iš 5; jei kas iš personalo neatlieka kaip reikiant savo pareigų ar nėra tinkamos darbo koordinacijos — atsiųskite geresnius; jei nusiskundžiama kai kieno per dideliu politikavimu ar partiškumu — patys konstruktyviais darbais duokite gražų pavyzdį, kaip būtų geriau, pradėdami patys nuo savęs; jei skundžiamasi, kad pačiame Vlike nėra visų Vliko kūrėjų — padarykite rimtų pastangų reikalą nuoširdžiai išsiaiškinti ir surasti būdą bent Vlike buvusiems į jį sugrįžti. Galima žmogaus nemėgti ir nesutikti su jo pažiūromis, galima žinoti visus jo silpnumus ar kietą būdą, vis dėlto padorus lietuvis neturėtų taip padėkoti už visą jo veiklą žmogui, 10 metų stovinčiam svarbiausiojo Lietuvos laisvinimo organo priešakyje...

Iš tikro kada lietuvis su lietuviu pradės santykiauti kaip pridera? Nejaugi negalima susišnekėti kaip žmogui su žmogum — kaip žmonėms? Vis turime "pjautis", peštis, be jokio saiko nuvertinti kitus?

Kai tuo tarpu net tie kitataučiai, kurie nors daugiau už lietuvius pešdamiesi, betgi to bent savojoj spaudoje arba viešai neparodo... V.

Argentinos prezidentas — geras katalikas

Laikinasis Argentinos prezidentas, gen. Eduardo Lonardi yra praktikuojantis katalikas, sukūręs Cordoboje katalikišką šeimą. Jo trys sūnūs ir dvi dukterys yra išauklėti katalikiškose mokyklose. Apimdamas prezidento pareigas jis pareiškė gerbsiąs Bažnyčios teises ir sudarysiąs konkordatą. Vatikanas naująją Argentinos vyriausybę pripažino, panašiai kaip JAV ir kiti kraštai. Inauguracijos metu naujasis Argentinos prezidentas apsikabino su Buenos Aires arkivyskupu, kardinolu Copello, kai tuo tarpu žiūrovų minia šaukė: "Tegyvuoja Kristus, Argentinos katalikų karalius". Naujasis prezidentas apeigų metu savo kardą paaukojo Šv. Rožančiaus karalienei, vadindamas ją išlaisvinimo ir atsistatymo karaliene.

Daugelyje Argentinos vietų jau atnaujintas religijos dėstymas mokyklose. Gen. Lonardi pagarsėjo, kai jis pasipriešino Perono planui pastatyti Peronienę viceprezidente. Tada jis buvo pašalintas iš trečios armijos vadų ir priverstas pasitraukti iš kariuomenės. Po 1952 m. revoliucijos, kuriai vadovavo kitas generolas, ir kuri nepasisekė, Peronas ir generolė Lonardi uždarė į kalėjimą. Dabartiniame sukilime, nuvertusiame Perono diktatūrą, žuvo apie 4,000 žmonių. Už juos pamaldos skirtos spalio 2 d.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

REFINANCE

AUTOMOBILIO MOKESČIAI

Jei jūsų dabartinis mokestis yra per augštas, leiskite Drovers perfinansuoti jūsų automobilį žemomis mokėjimo sąlygomis.

yra lengva bendradarbiauti su DROVERS

The Drovers Banks

47th Street & Ashland Avenue YArds 7-7000

Since 1883

COMBINED RESOURCES OVER ONE HUNDRED MILLION DOLLARS

MŪSŲ NAMAS JAU PARDUOTAS!!

ESAME PRIVERSTI IŠPARDUOTI BALDUS, KILIMUS IR KITAS REIKMENIS

Kilimus tokių žymių firmų kaip "MOHAWK", "GULLISTON", BIGELOW", "WHITTALL" bei "MAGEE", taip pat ir įvairius Nylon gaminius pirksite urmo kainomis.

Atvykite patys su savo draugais ir pažįstamais ir įsitikinsite, kad niekur nerasite tokio didelio pasirinkimo už tokias prieinamas kainas.

Taip pat didelis pasirinkimas gražių užuolaidų (drapes) ir apvalkalų (slip covers).

PIRKDAMI BALDUS IR KILIMUS PAS MUS SUTAUPYSITE IKI 50%!

Laike šio išpardavimo krautuvė yra atidaryta kiekvieną dieną ir vakarais, o nuo spalio mėnesio ir sekmadieniais nuo 11 valandos ryto iki 5 valandos po pietų.

Jus kviečia atsilankyti STANLEY TRANAS

Johnsman's Interiors

7817-19 So. Halsted St., Chicago 20, Ill.

Telefonas — STewart 3 - 7600

Comfort and Beauty by the Roomful

TUFTS LOCKED IN RUBBER Mohawk

the new "Forest Hills" by Mohawk

Forest Hills by Mohawk for your Traditional or Modern rooms. A smart textured loop carpet with an excitingly dramatic appearance. Tufted of long wearing, easy-to-care-for Nylon and *Durlon. The wide range of beautifully bright colors are protected against soil by the amazing Mohawk Chex-Soil Process which keeps your carpet fresh and new-looking longer. Heavy rubberized back anchors carpet in place and locks in every sturdy tuft.

Lietuviai sužavėjo kardinolą Leger

AUŠROS VARTAI KANADOJE

KARDINOLAS LEGER PAŠVENTINO MONTREALIO AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAP. BAŽNYČIĄ

JURGIS PETRUŠKEVIČIUS, Montreal, Kanada

Š. m. rugsėjo 25 d. buvo įspūdinga ir pilna neužmirštamų įspūdžių diena Kanados Montrealio lietuviams, kada pagaliau tapo pašventinta jau kuris laikas pastatyta ir įrengta nauja lietuvių parapijos bažnyčia. Pašventinimo dienai buvo baigtas ir Aušros Vartų Marijos mozaikos paveikslas viršum įžanginių durų, lauko pusėje, iš toli matomas kiekvienam keleiviui, motoristui ar praeiviui, keliaujančiam viena ar kita kryptimi abiem kanalo pusėmis ištiestomis meksfaltuotomis alėjomis, arba ir iš dar tolesnių stebėjimo taškų Verdune (Montrealio priemiestis).

Vysk. V. Brizgio pamokslas

Pašventinimo iškilmingas šv. Mišias celebravo Montrealio arkivyskupas kardinolas Paul Emil Leger, asistuojamas kun. Kulbio, S. J., ir torontiečio tėvo Pauliaus O.F.M., o pamokslą sakė specialiai atvykęs į šias iškilmes iš JAV montrealiečių labai laukiamas vyskupas Vincentas Brizgys. Šventimo pamaldose dalyvavo daug svečių kunigų ir Montrealio lietuviškoji visuomenė. Kupiną lietuviško nuoširdumo pamokslą pasakė vyskupas Brizgys, aplėkęs mintimis įvairiuose kraštuose, šios geležinės uždangos pusėje, gyvenančius mūsų brolius ir seseris lietuvius, sustodamas ties jų nuveiktais darbais ir ties aspektu, pagal kurį augštesni svetimų kraštų pareigūnai yra linkę vertinti mūsiškius. Lietuviai, kur jie begyventų, tik ten pradėjo dirbti kruteti, kurti kultūrinę veiklą ir davė pasauliui žinoti apie save, kur buvo įkurtos lietuviškos parapijos.

Po šv. Mišių sekė Sutvirtinimo Sakramentas, kurį irgi suteikė vysk. Brizgys.

Kardinolas Leger pažadėjo nepamiršti Lietuvos

Pamaldoms pasibaigus, visuomenė, parapijos klebono J. Kubiliaus, S. J., pakviesta, dalyvavo pietų vaišėse, paruoštose po bažnyčia esančioje salėje, gražiai vėliavomis ir gėlėmis dekoruotoje. Vaišėse dalyvavo kardinolas Leger, vyskupas Brizgys ir daug augštų dvasiškijos atstovų iš Montrealio, Kanados ir JAV. Jiems buvo įrengta speciali garbės tribūna. Kardinolas buvo puikiai nusiteikęs, stebėdamas susirinkusiųjų nuotaikas ir gyvai šnekučiuodamas su vyskupu Brizgiu, davusiu kaip vėliau paaiškėjo iš kardinolo kalbos, per tą pusvalandį kardinolui "puikią geografijos pamoką" apie Lietuvą, kurios kardinolas tvirtai pažadėjo nebeužmiršti. Savo angliškai sakytoje kalboje, kuri buvo labai lietuviška, Kardinolas net nusiminė, kad nemokąs nė vieno žodžio lietuviškai, nors tų iškilmingų vaišių metu, sako, kalbėjęs net trimis kalbomis: prancūziškai, angliškai ir itališkai. Jis paragino lietuvius neatsilikti nuo savo protėvių ir savo tikybos išlaikymo kovoje tapti pavyzdžiu visiems kanadiečiams.

Airis žavisi lietuviais

Kadangi kardinolas Leger tą pačią dieną turėjo šventinti dar vieną bažnyčią, jis, pasirašęs į specialią pašventinimo akto bažnyčios knygą, kurioje vėliau pasirašė visi svečiai ir aukotojai, išvyko, o už stalų pasilikę mūsų tautiečiai toliau šventė šią didelę šventę, užkandžiaudami ir klausydamiesi sklandžių ir tikrai įdomių kalbų, pasakytų iš toli ir arti atvykusių svečių. Po parapijos klebono ir vyskupo Brizgio kalbų žodį tarė atstovavęs prancūzų Tėvus Jėzuitus Montrealyje tėvas Gaulet, prancūziškai, kuris išreiškė pasigėrėjimą žavingai skambiomis lietuviškomis giesmėmis, girdėtomis pamaldų metu. Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prelatas Tulaba, atvykęs iš Romos, priminė lietuvius, kenčiančius Sibire ir montrealiečiams perdavė jų pageidavimus, gautus Romoje, kad lietuviai, esą laisvėje, ne tik sielotųsi jų pačių Sibiro kankinių vargais, kiek bendrai siektų visos Lietuvos laisvės, ir pripažinimo. Montrealio anglų katalikų Loyolos kolegijos rektorius Lehy, airis, su lietuvišku veidu ir prolietuvišku nusistatymu džiaugėsi, kad jis lietuvius, ypač jų vaikus, kurių nemaža jo kolegijoje mokosi, geriau suprantąs negu kiti kurie kitataučiai ir labai širdingai linkėjo visiems lietuviams laimės. Chicagos Marquette Parko kolonijos Švč. P. Marijos lietuvių parapijos klebonas kan. Paškauskas papasakojo apie planus savo naujai kuriamos lietuviškos šventovės Marquette Parke, Chicagoje, ir priminė susirinkusiems, kad tikėtų į Lietuvos išlaisvinimą. Iš Philadelphijos atvykęs svečias, Šv. Andriejaus parapijos klebonas, kun. Juozas Čepukaitis (kurio parapija naujai besikuriančiai Montrealio Aušros Vartų parapijai paaukojo pirmuosius bažnytinius rūbus), palinkėjo ištvermės, o Montrealio šv. Kazimiero parapijos klebonas Jonas Bobinas, pilnas vilčių kitą vasarą pastatydinti ir savo parapijai naują bažnyčią, kalbėdamas apgailestavo tą didelę stoką Kanados lietuvių jaunuomenėj natūralaus prieauglio kunigų luomui.

Kun. S. Yla žodis

Toronto Šv. Jono parapijos klebonas kun. P. Ažubalis pasidžiaugė ne tiktai šia pastatyta Montrealio lietuvių medžiagine bažnyčia, bet ir ta Kristaus bažnyčia, kuri lietuviškų parapijų jau išugdyta montrealiečių lietuvių dvasioje. Tėvas Paulius, atstovavęs tėvus pranciškonus Toronte, palinkėjo susirinkusiems žūtbūt išlaikyti savo tikybą ir lietuviškumą, o rašytojas kun. Stasys Yla iš Putnam, Conn., pasidžiaugė faktu, kad lietuvių tauta pasaulyje šiuo metu išgyvena dvasinį renesansą ir pagyrė kleboną Joną Kubilių už pasidarymą "visuomenės žiburiu" iš buvusios Paryžiaus "vargo pelės". Kun. dr. Gaidamavičius, sveikinęs "Tėviškės Žiburių" redakcijos vardu, išreiškė dideles viltis šios parapijos kultūriniam darbui.

Tuo iškilmės ir buvo baigtos. Techniškai jos buvo rūpestingai ir kruopščiai suorganizuotos ir paruoštos ir, reikia tikėtis, paliks visiems svečiams ir atsilankiusiems neišdildomų įspūdžių.

DALYVAUKIME TAUPYMO SAVAITEJE

SPALIO 2--8 DIENOMIS

B. R. PIETKEWICZ
Prezidentas

CRANE

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street

LAfayette 3-1083

Illinois gubernatorius Stratton ateinančią savaitę paskelbė **TAUPYMO SAVAITE.** Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lyga šia proga kviečia Jus ir Jūsų artimuosius užeiti į mūsų taupymo ir skolinimo bendroves, pasiteirauti apie mūsų darbą, teikiamus patarnavimus ir atidaryti pas mus taupymo sąskaitą. Mūsų įstaigose

1. **SAUGUMAS** yra stipriausias. Jis paremtas mūsų bendrovių atsargos fondais ir Federal Savins & Loan Assn. Insurance Corporation apdrauda iki $10,000.00.

2. **PALŪKANOS** pas mus yra didesnės, negu bet kurioje kitoje pinigų taupymo įstaigoje.

3. **PARANKUMAS** yra didžiausias. Nereikia važinėti į kitas miesto dalis ir nereikia taikytis prie nustatyto laiko. Mūsų bendrovės visuomet yra prieinamos.

Jeigu norėtumėte statyti naują namą arba taisyti ar perstatyti turimąjį, tai prašome užeiti pas mus ir pasitarti. Daugeliui paskolinom pinigų statybos reikalams, galime paskolinti ir Jums.

NEŠVAISTYKIME PINIGŲ BEREIKALINGAI!
Taupykime juos, Pinigai bus reikalingi!

Lietuvių Taupymo Ir Skolinimo Bendrovių Lyga

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

JOHN PAKEL
Prezidentas

CHICAGO

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave.

GRovehill 6-7575

JOSEPH M. MOZERIS
Sekretorius

DISTRICT

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 So. Halsted Street

CLiffside 4-0104

MIDLAND

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue

LAfayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Illinois
TOwnhall 3-8131

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
Sekretorius

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

HAymarket 1-2028

T. RYPKEWICZ
Sekretorius

Trečia dovana $100,000

Fordhamo universitetas susilaukė trečios tokios dovanos — $100,000. Aukotojas savo vardo neleido skelbti. Lėšos bus panaudotos universiteto plėtimui.

Iškenkintas vyskupas

Iš Kinijos atvyko amerikiečių užtarimo dėka paleistas asa katalikų vyskupas Alfonsas Ferroni. Jis yra 63 metų amžiaus senukas, kalintas Kinijos kaudonųjų kalėjimuose nuo 1951 metų. Seniau svėręs 150 svarų, dabar tesveria tik 70. Jis buvo mušamas, išrauta dalis jo plaukų, būdavo surakinamas geležiniais pančiais ir pakartotinais laikotarpiais uždaromas į vienutę.

Tel. ofiso GRovehill 6-4322 Resid. WAlbrook 5-2996

DR. JONAS JUOZEVIČIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 S. Kedzie Ave.
Manor Med. Arts Bldg.
Val. kasdien nuo 3 iki 7 val. Šeštad. nuo 4 iki 6 val. Kitu laiku susitarus

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N

2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas

Mokame augštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnauvimai veltui ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Apdrausta iki $10,000.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penkt. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

MOKYKLOMS ŽINOTINA

★

Čikagos Apygardos Švietimo Taryba išleido lituanistikos mokykloms reikalingus šiuos leidinius:

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Tai perspaudintoji buvusi N. Lietuvoje viena išgeriausių gramatikų (Abraškos-Žiugždos). Tinka ypač vyresniųjų klasių moksleiviams. Kaina $1.80.

KLASIŲ DIENYNAS (žurnalas). Gražiai išleista, kelių dalių, didelio formato knyga. Tinka betkurio tipo lituanistikos klasei. Neskaitlingos mokiniais mokyklos tą dienyną galės naudoti ir kelis metus. Kaina $1.—

Užsakant tų leidinių didesnį kiekį duodama nuolaida. Su užsakymais kreiptis pas ŠT sekretorių, adr.:

J. TAMULEVIČIUS

2428 South Lawndale Avenue, Chicago 23, Illinois

PRANEŠIMAS VISIEMS

Yra skubus reikalas, kas žinote šiuos asmenis:
1. J. Jankauską, anksčiau gyv. 4157 S. Artesian, Chicago,
2. Janusevičius, gyvenęs 3606 S. Union, Chicago,
3. Frank Statkus, gyvenęs 659 Garfield Blvd., Chicago.

Reikalinga didelis kiekis medžio ir odos dirbinių, kurie primintų Lietuvą. Kas turite ar galite pagaminti praneškite Jonui Karveliui.

Paskutiniai teknikos stebūklai, kurių iki šiol dar nebuvo; pav. gauta: **radio aparatai**, su kuriais girdimas beveik visas pasaulis, o muzikalis tobulumas kas tai nepaprasto.

Rašomos mašinėlės pralenkia visas iki šiol buvusias visais atžvilgiais. Su lietuvių ir kitų kalbų raidynais.

Europiejiški **vaikams vežimėliai** neturi sau lygių tiek grožio, tiek kainos pigumu.

Auksiniai pluksnakočiai iš Europos. Kainos pigios, o rūšis tikrai gera.

Foto aparatai pralenkia iki šiol buvusius kokybe ir kaina.

Rekorderiai (aparatai balso užrašymui) nauji modeliai ir nepaprastai atpiginti.

Šveicariški laikrodžiai: OMEGA, CYMA ir TISSOT išleido naujus modelius, kurie skoningai atrodo.

Siuvamos mašinos. Europos ir Amerikos fabrikų gamybos.

Naujausios knygos: V. Putino Altorių Šešėly, 3 tomai $6; 101 Daina su žodžiais ir gaidomis $1; M. Varnienės Didžioji Virėja $6; J. Grabausko Mandagumo Vadovėlis tik $2; V. Čižiūno TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE $1.50.

Įvairios lietuviškos plokštelės paskirai ir albumuose.

Visas prekes siunčiame į visas pasaulio šalis. Reikalaukite katalogų ir kitų informacijų. **J. KARVELIS**, 3322 South Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas YArds 7-0677.

P. S. — Dar nevėlu užsisakyti mūsų didžiojo rašytojo Kan. J. Tumo-Vaižganto raštus ir monografiją. Pinigų iš anksto mokėti nereikalinga.

SŪNUS PALAIDŪNAS

Studija Apie Vakarų Civilizacijos Krizę

Vietoj

1,000,000

DOLERIŲ

tik

2 DOLERIAI

Šios knygos autorius vyskupas F. J. Sheen prieš kiek laiko pradėjo savo Televizijos programą per "Du Mont" stotį. Televizijos aparatų firma "Admiral" šiai programai finansuoti paskyrė vieną milijoną dolerių.

Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojam pateikti šio įžymaus kalbėtojo mintis už du doleriu.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

IŠNUOMUOJAMA

IŠNUOM. kambarys prie vienos moters. Tvarkingam vyrui. 4509 S. Hermitage Ave. Tel. FRontier 6-6735.

Suaugusiems išnuom. 4 k. butas. Apšild. ir kiti patogumai. Apžiūrėti nuo 5 val. vak. Šešt. ir sekmad. visą dieną. 5333 S. Union Ave. KEnwood 8-5832.

IŠNUOM. 2 butai: 3-jų ir 5-kių kamb. ($45 — $65) apšildomi. 5103 S. Carpenter St. DAnube 6-1336.

Išnuomojamas butas mažai šeimai. Atskiras įėjimas, centrinis šildymas. Šiltas vanduo ir vonia.
2329 SO. HOYNE AVENUE
Telefonas FRontier 6-2258

Išnuom. apšild. kamb. su valgiu ar be valgio arba virtuvės pasinaudojimu.
3849 S. Albany Ave.
Lafayette 3-3217.

IŠNUOMUOJAMI 2 KAMBARIAI viengungiams.
REliance 5-6594

DĖMESIO

PLUMBING

Licensed, bonded plumbers
Joks darbas nėra didelis ar mažas. Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai
Tel. REpublic 7-0844
WAlbrook 5-3451

BUILDING & REMODELING
NAMŲ STATYBA

Įvairūs **pataisymai ir pardavimas** ei norite pirkti ar užsakyti namą, kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas
Susitarti šaukit REliance 5-8202
V. ŠIMKUS
nuo 5 val. p. p. kasdien ir sekmadieniais nuo 10—4 val.
Adresas: 4645 So. Keating Ave.,
CHICAGO 32, ILL.

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC
726 W. 18th St. Cicago 16
A. Gintneris, pirmininkas
V. Petrauskas, statybos vedėjas
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

ANTANAS LUKAS ir SŪNUS
6450 So. Fairfield Avenue
BUILDING CONTRACTORS
Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės:
Tel. HEmlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MURAS
BUILDERS, INC.
Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pageidavimus.
Įvairūs patarimai statybos bei finansavimo reikalais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai.
Statybos reikalais kreiptis į reikalų vedėją šiuo adresu:
JONAS STANKUS
kasdien nuo 4 val. popiet.
Tel. PRospect 8-2013 arba LUdlow 5-3580.
6600 SO. CAMPBELL AVE., Chicago 29, Illinois

DĖMESIO, NAMŲ SAVININKAI!
Gaukite nemokamą apskaičiavimą šiandien. Mes atliekame remonto darbus. Visokių rūšių naujų namų konstrukcija. Medžio darbo taisymai. Šaukite —
COmmodore 4-5380

ĮSIGYKITE DABAR!

VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS

Tokių pavadinimų tik šiomis dienomis išėjo iš spaudos **Jurgio Blekaičio** eilėraščių knyga. Autorių pažįstame, kaip vieną gabiausių ir veikliausiųjų mūsų teatralų, čia jį matome daug žadančiu poetu. Knygos kaina — $1.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

Pirkit Apsaugos Bonus!

"DRAUGAS" AGENCY
55 East Washington Street
Tel. DEarborn 2-2434

2334 South Oakley Avenue
Tel. VIrginia 7-6640; 7-6641

HELP WANTED — VYRAI

IŠMOKITE PELNINGĄ AMATĄ!

Vyrai iki 40 m. amž. su mechaniškais gabumais išmokti
MODEL MAKING
PRECISION SURFACE GRINDING
2-ra pamaina
Pradinis atlyginimas devyniasdešimt keturi doleriai
PUIKI ATEITIS!
NATIONAL LEAD COMPANY
1710 S. Peoria St.
1 blokas į vakarus nuo Halsted St.
CANAL 6-3710 Ext. 327

EXPERIENCED SIDING APPLICATORS, ROOFERS AND INSULATORS
Must be South Side residents.
ROSELAND ROOFING & INSULATION CO.
25 East 115th St. PUllman 5-2313.

Boiler Room Fireman

Keičiamos pamainos. Puikus atlyginimas. Reikia turėti Chicago Stationary Engineers license arba turėti galimybę įsigyti laike 3 mėn. Geros darbo sąlygos, puikūs bendrovės priedai. Kreiptis į Personnel Office —
AMERICAN BOX BOARD COMPANY
5950 West 51st Street,
Chicago, Illinois

HELP WANTED — MOTERYS

I B M
KEY PUNCH
operators and Trainees
No fee
Evening appointments made
MACHINE ACCOUNTING PERSONNEL
10 So. La Salle Suite 1316
DE 2-4005 Bill Wood

SECRETARY
$320.00
This lovely office needs a girl with poise and good skills. Lp. Loc. Stop in for further details. No fee.
O'SHEA
64 East Jackson
Tel. — WA 2-1884

Unusual opportunity for several attractive, ambitious girls — Travel California to Florida with leading fashion publishers.
No exp. necessary.—Start at $275 a month — earning after $300 per month. All expenses paid. Apply **Mr. R. Davis**, 10 a. m. to 5 p. m. **RIENZI HOTEL, 600 W. Divesey**

TYPIST — BILLERS
Work now until Xmas at West Side locations. Earn $60.00 for 40-hour week. $78.00 for 48 hour week. Come in Now or Call
RESERVE
30 No. La Salle
Call ANdovers 3-2889

VYRAI IR MOTERYS

PROGA SENYVAI VEDUSIŲ PORAI
pagelbėti savininkui prižiūrėti mažą roominghouse. GRAŽUS 2-JŲ KAMB. BUTAS, **plius atlyginimas.** Lengvas namų ruošos darbas; jokio skalbimo.
ARTHUR BOSER,
1634 Warren Blvd.
SE 3-8634.

REAL ESTATE

Daugiausia sutaupysite pinigų pirkdami mūsų įstaigoj namus, biznius, nes čia RASITE TIKRAI LABAI VERTINGŲ BARGENŲ visoj Chicagoj. Patikrinkite!
ALG BUDRECKAS REALTY
1839 W. 47 St. Tel. LAf. 3-3384
(Ir sekmadieniais)

WEST CHICAGO
3 BDRM. BRK. VENEER
RANCH HOMES
108 STIMMEL
Lathed and plastered; fully insulated. Utility room — $15,360
538 FREMONT
Lathed and plastered. Fully insulated. $5,650
604 JOLIET
Corner lot. Lathed and plastered; full basement — $16,550
Down payments as low as $2,000
Builder will be at
604 JOLIET
Sunday: 1 to 6 p. m.
LINDEN 4-6006
LINDEN 4-7566
DIXON CONST. CO.

NORTH BERWYN
FOOD SHOP & MEAT MARKET — SUPERTTE
Self service. Virš $120,000 metinės apyvartos. Mūrinis kampinis namas, 6 kamb. moderniškas butas užpakaly. 2 autom. mūr. gar. Delivery truck-sunkvežimis. $28,000. Plius inventorius ir prekės.
PERGL REALTY
5517 W. 22nd Pl., Cicero, Ill.
TOwnhall 3-3612

BERWYN. Taverna ir 2 butai po 6 kamb. Karštu vandeniu apšild. Geras biznis. $28,900, įskaitant namą ir fikčerius. **BIshop 2-2162.**

CICERO. 2-jų butų medinis po 6 kamb. Karštu vand. apšild. Arti 30th ir 50th Ave. Mokesčiai tik $108. Kaina $17,500. **OLympic 2-6710.**

BERWYN. Gražus 6 kamb. bungalow apylinkėje 16th ir Ridgeland. Pušinėm lentom išmušta pastogė. Garažas. $19,500. **BIshop 2-2162.**

IŠNUOM. APŠILD. KAMB. su valgiu ar be valgio arba virtuvės pasinaudojimu.
3849 S. Albany Ave.
LAfayette 3-3217

PROGOS — OPPORTUNITIES

Pardavimui kepykla — trims vyrams dirbti. Industrijos centras lietuvių apgyventame rajone. Galima užpirkti įmokant $5,000.
Tel. — OLympic 2-2857

GROCERY, VAISIŲ, ŽUVIES
Maisto krautuvė parduodama nebrangiai. Savininkas apleidžia miestą. Krautuvė uždara vakarais ir sekmadieniais.
YArds 7-6773

DELIKATESŲ KRAUTUVĖ IR KEPYKLA, $100,000 metinių pajamų. Berwyne, tikrai pelningas biznis — kepykla duoda 40% pelno, o delikatesų krautuvė 25%. Kaina $21,000, už prekes ir įrengimus. **BIshop 2-2162.**

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
Jonas KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill
Tel. WAlbrook 5-5671
Agentų ir brokerių dėmesiui!
Prieš drausdami kitur pasiteirauk ite. Pirmaeilės kompanijos — augščiausi komisai. Savi pas savus!

ŠILDYMAS
A. Stančiauskas ir A. Lapkus instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alyva kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.
1500 SOUTH. 50th COURT
ir 1505 SO. 51st COURT
Cicero, Illinois
Telefonai: OLympic 2-6752
ir OLympic 2-8492

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

REAL ESTATE

ST. SYMPHOROSA PARISH
40 NEW HOMES
2 bedroom — $15,900
3 bedroom — $16,900
SEE & COMPARE
5807 W. 64th Ploce
5825 W. 64th Place
5929 W. 64th Street
HEmlock 4-8300
SHALON BUILDERS

St. Sabina Parish
2 blocks to Church and school
NEW 3 BEDROOM BRICK HOMES
$19,000 — $19,500
Top quality construction
Near transportation, shops
Open house 1 to 6
7600-02 S. Carpenter
We will build this home
On your lot
$16,000 — $16,500
HILLTOP 5-8939
G. E. HOME BUILDERS

BRIGHTON PARKE 2-jų butų po 6 kamb. (3 mieg.) Geras mūrinis. Abu butai pašildomi. Augšta pastogė ir rūsys. 2 autom. mūro garažas. $23,500.
62-os IR ROCKWELL apylinkėje 3-jų butų mūrinis, centr. šildymas. Mūrinis garažas. Ekstra sklypas vertės $4,500. Metinės pajamos $3,300. Kaina $31,500.
58-os IR ROCKWELL apylinkėj 5 kamb. mūrinis bungalow. Naujas šildymas dujomis. Garažas. Kaina $14,800.
BRIGHTON PARKE 3-ju butu 2 po 4 kamb. ir 1—3 kamb. Medinis. Pilnas rūsys. Našlė priversta parduoti už $13,500.

KUTRA-NORKUS REALTY
2405 W. 51st St.
WAlbrook 5-5030

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI
Šeštad. ir sekmad. nuo 1 iki 5 val. 6841 S. **Washtenaw Ave.** Priešais naujosios Gimimo Panelės Švenč. parap. bažn. Mūrinis 6 kamb., 4 mieg. k., 1½ vonios. 3½ m. senumo.
ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI
Sekmad. nuo 1 iki 5 val. 7430 S. **Maplewood Ave.** Mūrinis 4 kamb. "expandable" 3-jų m. senumo. Alyva apšild. Tik $16,800
ARTI MARIA HIGH SCHOOL. Mūrinis 2 po 6 kamb. ir butas rūsyje. Uždari porčiai. Pastogė. Karštu vand. apšild. 30 pėdų sklypas. Moderniškas "plumbingas". 28 m. senumo. Turi būti parduotas.
MARQUETTE PARKE grocery ir mėsos krautuvė. Pilnai įrengta, plius 5 kamb. butas. Geras biznis. Savininkas parduoda dėl daktaro įsakymo.
E. T. MITCHELL.
Real Estate & Insurance
2501 W. 69th St. WAlbrook 5-5431

MARQUETTE PARKE — 2 mod. butai, 5 ir 6 dideli saulėti k., 3 mieg., karštu vand. šildomi, nauji kilimai per abu butus, puikus muras, dvigubas garažas, 1 blokas nuo parko. $26.500.
Z. UMBRAZIUNAS
PO 7-2009

ATDARAS apžiūrėjimui sekmad. 1 iki 5 val. 2-jų butu "cottage", 4 ir 2 kamb. 3218 S. Harding Ave.

ATDARAS apžiūrėjimui sekmad. 1 iki 5 val. Mūrinis 2-jų butų po 4 kamb. Moderniškas. 2250 S. Homan Ave. Tuojau užimti.

ATDARAS apžiūrėjimui sekmad. 1 iki 5 val. Moderniškas 6 kamb. rezidencija. 3014 S. Tripp Ave.

CICERO SPECIAL 6 KAMB. MŪRO BUNGALOW. Pirkite gražų kampinį namą. 1 autom. med. garažas. Arti 59th & 22nd St. 33 pėdų sklypas. Tik $17,900. **SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.**

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI sekm. nuo 1 iki 5 val. 6 kamb. mūrinis bungalow. Gazu apšild. **1821 S. 48th Court, Cicero.** Tuojau galima užimti.

CICERO. Atdaras apžiūrėjimui sekmad. mūrinis 2-jų butų namas su krautuve. 2239 S. 61st Ave. 45 pėdų sklypas. Geros pajamos.

SAVININKAS SKUBIAI PARDUODA
Apleidžia miestą. 2-jų butų mūrinis namas. 5 ir 6 kamb. "Forced air" — karštu oru apšildymas.
Teirautis
5719 S. Bishop REpublic 7-3433

DEERFIELD VICINITY
Luxurious Country Living
In Specially Designed
1 Story Colonial
Acre Exclusive Woods
27' living-dining area; 2 large bedrooms; expandable; fireplace, plaster walls; 2 car garage. — Buyer selects cabinets and tile. Mid 20's.
1 STORY COLONIAL
BEAUTIFUL CORNER ACRE
PAVED ROAD
3 bedrooms or 2 bedrooms and den; fireplace. Lower 20's.
LOCATED: Deerfield and Portwine Rds. 2 mi. west of Deerfield.
DEERFIELD 1511-R, EXT. C
E. S. POWELL, BUILDER

PARDAVIMUI

PARDUODAMAS BABY GRAND PIANO.
$200.
TRiangle 4-3473

REAL ESTATE

Jeigu ieškote pirkti namų, biznių, sklypų, ūkių, arba norit ką parduoti, atsiminkit, jog mielai ir sąžiningai patarnauja
P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 W. 71st. St. WAlbrook 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodamu namus, biznuis, sklypus ar ūkius atlankykite mus.
KUTRA-NORKUS REALTY
REAL ESTATE-INSURANCE
2405 West 51 St.
WAlbrook 5-5030
PRospect 8-3579 (vak. ir sekmad.)

Kas, perkant arba parduodant namus, norit sąžiningo ir lietuviškai nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į
VENTA REAL ESTATE
4409 S. Fairfield, tel. LAf. 3-3881
Val. Kasdien nuo 9—12 ir 4—7 val. vak. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Trečiadieniais uždaryta

P. STANKOVIČIUS
REAL EST. ir INSUR. BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted St.
Ph. DAnube 6-2793
Padeda pirkiti - parduoti namus, ūkius, biznius. Parūpina paskolas, draudimus ir daro vertimus. Tvarko imigracijos dokumentus. Ofisas atdaras kasdien nuo 10—7.

ŽEMAS ĮMOKĖJIMAS
3 butai — po 4 kambarius. Pečiais šildoma.
FRontier 6-4243
2243 W. 50th Street

MARQUETTE PARKE
Puikioje apylinkėje. Tuščias, tuojau galima užimti. 5 kamb. "face brick, expandable". 3 mieg. kamb. 7 m. senumo. Naujai dekoruotas. Alyva "forced air" — karštu oru apšild. Pilnas rūsys. Uždaras porčius užpakaly. Nepaprastas pirkinys.
ROSAS REALTY COMPANY,
6151 S. Kedzie Ave.
GRovehill 6-8015.

2-jų butų mūrinis namas Marquette Parke — 5, 5 ir 3 kamb. Koklių virtuvė ir vonia. Alumininiai kombinuoti langai. Autom. karšto vandens šildytuvas. Kilimai. Uždari porčiai, 2 autom. garažas. Savininkas. **HEmlock 4-6813.**

VILLA PARK.
Savininkas parduoda 7 kamb. mūro namą. Pilnas rūsys ir pastogė. Gazu apšild., spintelės virtuvėje. Garažas. 65x188 pėdų sklypas. Medžiai ir vaismedžiai. Arti katalik šk bažnyčios, mokyklų ir susisiekimo. Našlė parduoda už prieinamą kaina.
Šaukite TErrace 2-3890.

DE LUXE MŪRINIS
2 butai po 5 k. Arti 65 ir Campbell. Gražiai dekoruoti. Uždari porčiai užpakaly. Koklių virtuvės ir vonia. Nuo sienos iki sienos kilimai salione ir valgomajame abiejuose butuose. Automat. alyva apšild., naujas vienetas. 2 autom. gar. Prieinamai.
ROSAS REALTY COMPANY,
6151 S. Kedzie Ave.
GRovehill 6-8015.

Kas Nori namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus — inšuransus, kas nori biznių knygas suvesti ir Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.
JUOZAS STANAITIS
Telef. HUdson 3-7828
Namų tel. PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

NEPAPRASTA PROGA
Gage Parke mūrinis su rūsiu ir centraliniu šildymu. 4 butai ir patalpa krautuvei. 50 pėdų sklypas. Garažas. $375 pajamų į mėn. Vieną butą tuoj galima užimti. Pigiai ir skubiai parduodamas dėl senatvės. **LAfayette 3-3881**

RETA PROGA
Įpėdiniai pasidalindami palikimą parduoda 8 butų — 4 po 5 kamb. ir 4 po 4 k., gerame stovyje mūrinį namą. Damen ir 57-tos apylinkėje. Visi butai apšild. Metinės pajamos $6,500. Dvigubas sklypas. Kaina $46,000 arba geriausias pasiūlymas. **WAlbrook 5-5030.**

7231 S. WESTERN AVE.
5½ kamb. mūro bungalow. Karštu vandeniu apšild. Savininkas parduoda tik už $15,000; įmokėti $4,000. **HEmlock 4-2012.**

GRAŽUS 4 KAMB. BUNGALOW. Bargenas. Arti 55th ir Mobile. 2 kamb. rūsy. $10,800; įmokėti $3.000. SVOBODA, **3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.**

CICERO 6 kamb. mūr. bungalow arti 22nd ir Austin. Mūro garažas. "Bargenas" už tik $17,900. Šaukite **TOwnhall 3-2460.**

MŪRINIS 2-jų butų 5 ir 6 kamb. Rūsys. Karštu vand. apšild. 2 autom. gar. Platus sklypas. 27th ir Keeler. $17,900. SVOBODA, **3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.**

CICEROJE GERIAUSIAS PIRKINYS —2 BUTAI. Mūrinis 5 ir 5 kamb. Automatiškai alyva apšild. abu butai. 2 autom. garažas. Apylinkėj 50th ir 22nd St. $21,900; įmokėti $6,000. **SVOBODA, 6013 Cermak Rd. BIshop 2-2162.**

Skelbkitės "Drauge"!

CHICAGOS ŽINIOS

Pirmutinis spektaklis

Šiemet Chicagoj pirmutinis spektaklis — teatrinis vaidinimas — bus spalio 23 d. Lietuvių auditorijoj. Nuotaikingą trijų veiksmų komediją "Inteligentai" vaidins grupė svečių aktorių — Kenosha, Wis., Lietuvių Dramos ratelis, kuriam vadovauja aktorė J. Jarienė. Taigi, ne tik bus pirmas vaidinimas, bet chicagiečiams bus proga pirmą kartą rampos šviesoje pamatyti aktorius iš šiaurės.

Po vaidinimo bus šokiai griežiant Pakšto kapelai. Šokių metu salės pasieniais bus pastatyta daug staliukų, prie kurių šokantieji ir nešokantieji galės pasivaišinti, pasikalbėti su savo draugais ir bičiuliais. Patarnaus vikrios padavėjos. Norintieji staliukus galės iš anksto užsisakyti (užsirezervuoti).

Vakarą rengia vyčių sendraugių kuopa dešimties metų nuo įsisteigimo sukakčiai paminėti. — **S-as**

Moteris atsigynė revolveriu

Maybelle Payne, 48 m. amžiaus moteris, keliais šūviais išvijo ją užpuolusius banditus. Ji buvo nekilnojamo turto pardavimo įstaigoje, 1305 W. 111 str., kurią ji turi su vyru. Įėjęs vienas vyras ėmė teirautis apie butą, kitas — paprašė pinigų perlaidos. Kai ji ėmė čekių knygą, vienas banditas išsiėmė revolverį ir ėmė gretintis prie kasos. Moteris pagriebė savo revolverį ir atgręžė į banditus. Šie sukrito ant grindų ir ėmė šliaužti prie durų. Moteris paleido porą šūvių ir banditai pabėgo.

Plaus rotušę

Chicagos meras Daley palankus sumanymui: apvalyti miesto rotušės namą. Tam busią reikalinga $100,000. Rūmų išorė nebuvo valyta nuo pat 1911 metų, nuo pat jų pastatymo. Dabar juos norima apvalyti vykdant Chicagos švarinimo planą. Taipgi numatoma įtaisyti naujų keltuvų, nes dabartiniai keltuvai neturi durų, kas priešinga miesto statybos taisyklėms.

Milžiniška banga

Pilotai, kurie skrido ketvirtadienį virš Michigano ežero, pastebėjo milžinišką potvynio bangą. Apie tai buvo pranešta pakrančių miestelių administracijai ir net apie 200 šeimų buvo iškelta iš namų, esančių arti ežero nuo Waukegano iki Wisconsin ribos. Tačiau banga ežere subliuško, kranto nepasiekdama.

Moteris atpažino žudiką

Carol Houston, 20 m. amžiaus moteris, teisme atpažino Richardą Carpenter, 25 m. amžiaus, kad tai buvo tas pats, kurs nušovė Richardą Dix, kai tas gynė ją nuo šio užpuoliko, norinčio ją nuskriausti. Carpenter, kaip žinome, yra kaltinamas taipgi nužudęs policininką W. J. Murphy.

$40,000 už apdegimą

Ora May Bryant, 34 m. amžiaus moteris, sutarė su miesto susisiekimo vadovybe — CTA, kad jai bus sumokėta $40,000 už tuos sunkius apdegimus rankose, veide ir kūne, kada 1950 m. gegužės 23 d. tramvajus susidūrė su gazoliną gabenusiu sunkvežimiu ties 63-čia gatve ir State.

Areštavo už žmonos mušimą

Chicagos policija areštavo Joną Greer, 21 m. amžiaus, už tai, kad jis sumušė savo žmoną. Betardydama jį policija susekė, kad jis pelnėsi išrašydamas beverčius čekius, o taipgi išnuomodamas automobilius, nuvažiuodavo kur į kitą valstybę ir ten juos palikdavo.

Karas prieš narkotikus

Chicagos meras Daley ir valstybės prokuroras Gutknecht svarsto planus, kaip pagriežtinti kovą prieš narkotikų spekuliantus. Norima tuo reikalu griežtesnių įstatymų, duotos atitinkamos instrukcijos policijai, nes dabar narkotikus vartojančių asmenų bandos ima darytis įžulios.

Policininkė pasistatė namą

Policijos tarnautoja Frances Herb, 43 m. amžiaus, pati sau įsitaisė namą. Sienas pastatė mūrininkai ir kanalizaciją bei elektros laidus išvedė specialistai, bet visa kita įsirengė ji pati savo laisvalaikiu ir dabar iškėlė įkurtuves, kuriose dalyvavo jos draugės policijos tarnautojos. Jos namai yra 1515 Cleveland ave., Chicagoje.

Radaras sumažino nelaimes

Edeno ekspresiniame kelyje įtaisytas radaras gaudyti perdaug skubančius automobilistus. Per mėnesį areštuojama maždaug 120 žmonių ir apie 90 iš jų įkliuva dėl to, kad radaras parodo jų skubėjimą. Tačiau ta priemonė gerokai sumažino susisiekimo nelaimes tame kelyje.

Jieško $25,000

Ann Frances Magas, gyvenanti 5741 Iowa St., motina Pilypo Veesart, 20 m. amžiaus, jieško iš Braniff Airways $25,000, kadangi jos minėtasai sūnus buvo užmuštas rugp. 17 d. lėktuvo nelaimėje Chicagoje.

Automobiliai užmušė 225

Per pirmus 8 šių metų mėnesius Chicagoje automobiliai užmušė 225 žmones, taigi — 8% mažiau, negu pernai šiuo metu. Visose JAV per šį laiką susisiekimo nelaimėse jau žuvo 1,040 žmonių.

Uždarė fontaną

Grant parke vasaros sezone veikęs Buckingham fontanas uždarytas su paskutine rugsėjo diena. Fontanas turi 133 švirkštus ir per minutę gali išmesti 15,000 galionų vandens.

DVYNUKĖS DUKRELĖS

Mrs. Margareta Margavitch, 33 metų, Philadelphijoje, Pa., Šv. Onos ligoninėje, pagimdė dvynukes dukreles. Viena dukrelė (kairėje) sveria 9 svarus ir dvi uncijas, o kita — 12 svarų ir aštuonias uncijas.

Dainų konkursas

Dainų Šventės komiteto pranešimas, Nr. 4

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės komitetas skelbia dainos konkursą visiems lietuviams kompozitoriams, gyvenantiems laisvajame pasaulyje. Konkursui yra nustatytos šios sąlygos:

1. Dainos tekstą lietuvių gyvenimo arba tautos likimo tema pasirenka pats kompozitorius.

2. Daina privalo būti parašyta keturiems balsams mišriam chorui.

3. Rankraštis turi būti pasirašytas slapyvardžiu ir ne kompozitoriaus ranka. Atskirame voke turi būti įdėtas lapelis su kompozitoriaus vardu, pavarde ir tiksliu adresu bei kūrinio pavadinimu.

4. Kūrinys su abiem vokais turi būti siunčiamas šiuo adresu: JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komitetas, c/o Mr. J. Kreivėnas, 1602 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

5. Konkurso terminas baigiasi 1955 m. gruodžio mėn. 15 d.

6. Dainas įvertins Dainų Šventės komiteto jury komisija, kurią sudaro šie muzikai: Aleksandras Kučiūnas — jury komisijos pirmininkas, nariai — Alfonsas Mikulskis, Izidorius Vasyliūnas, Vytautas Marijošius, Kazys Steponavičius.

7. Geriausiai įvertintos dainos kompozitoriui skiriama 100 dol. premija. Antrosios geriausiai įvertintos dainos kompozitoriui skiriama 50 dol. Ari premijos gali būti skiriamos už dvi dainas ir tam pačiam kompozitoriui.

8. Daina, laimėjusi pirmąją premiją, bus atliekama mišraus jungtinio choro Dainų Šventės metu.

9. Dainų Šventės komitetas su nepremijuotų dainų autoriais tarsis atskirai dėl jų išleidimo.

Dainų Šventės komitetas prašo visus lietuvius kompozitorius; nesvarbu kur jie gyventų, gausiai dalyvauti šiame dainos konkurse.

JAV ir Kanados Lietuvių Šventės komitetas

Areštavo už nepadorius pašaukimus

Edvardas Boksa, 35 m. amžiaus, buvo areštuotas už nepadorius telefoninius šaukimus darbininkei Barborai King. Teisėjas jam paskyrė metus laiko išbandymui, kad daugiau nenusikalstų.

Gauta nauja siunta knygelių

KAIP PASIRUOŠTI JAV PILIETYBEI

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Spaudai parengė **Pr. Šulaitis.** Peržiūrėjo teisėjas **Alfonse F. Wells.** Kaina **60 centų.**

Pasiskubinkite įsigyti reikalingą knygelę, kuri tikrai palengvins įsigyti JAV pilietybę.

Pinigus su užsakymais siųsti: **"DRAUGAS", 2334 S. Oakley ave. Chicago 8, Ill.**

Jau išėjo iš spaudos

JUOZO MIKUCKIO

LYRIKOS KRAITIS

Juozas Mikuckis yra vienas populiariausiųjų mūsų senesnės kartos poetų. Jo poezija buvo deklamuojama ir dainuojama mūsų miestuose ir kaimuose, sutinkama visose chrestomatijose. Šioje knygoje parinkti patys vertingiausi jo poezijos kūriniai iš visos poeto kūrybos, pradedant prieškariniais 1912 m. ir baigiant mūsų dienomis. Knyga gražiai įleista, stambi, apie 180 psl., kaina — $2.50.

Pinigus ir užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

Kenosha, Wis.

Vargonų šventinimo iškilmės

Kenoshos šv. etro parapijos bažnyčios naujų vargonų pašventinimas įvyks šį sekmadienį (spalio 2 d.) 4 val. p. p. Naujus vargonus pašventins Tėvų Marijonų provinciolas kun. V. Atkočius, MIC. Po pašventinimo apeigų bus religinis koncertas, kur įatliks parapijos choras, vadovaujamas varg. Pr. Bujanausko, ir kiti svečiai menininkai: vargonų virtuozė p-lė M. Mondeikaitė iš Cicero, Ill., ir p. Antanas Peškys, tenoras, iš Chicagos. Įėjimas nemokamas. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Prakasė žemę mokyklai

Šv. Juozapo augštesn. katalikų mokyklai žemė prakasta rugsėjo 8 d. Iškilmėse dalyvavo arkivyskupas Meyer, daugybė švietimo, miesto valdžios pareigūnų ir svečių. Tą patį vakarą Eagle's Ballroom patalpose buvo surengtas banketas, kuriame dalyvavo apie 1,000 svečių. Savo prakalbose svečiai džiaugėsi, kad ir Kenosha turės savo taip reikalingą augštesn. katalikų mokyklą. Statyba tuojau bus pradėta. Gimnazija bus keturių augštų ir joje galės mokytis nuo 1,500 iki 2,000 jaunimo.

Plečiasi statyba

Šiais metais Kenoshos miestas smarkiu tempu keis dabartinę išvaizdą. Yra numatyta pastatyti keletą didesnių valdžios pastatų, valdiškų ir parapinių mokyklų, moderniška uostą, oro bazę sprausminiams lėktuvams tarp Kenshos ir Racino miestų. Taip pat 52 gatvė žadadama praplėsti ir sujungti su uostu, 41 keliu ir numatytų aerodromu. **V. G.**

CAMELS HAIR BRUSHES!

20 for $1.00

SURPLUS!

Imagine! Never used Camels Hair Brushes that cost many, many times this low price. You actually buy these brushes at less than the cost to manufacturer. For use in the home, office, shop or store. For touch-up, plasting, drawing, lens cleaner, typewriter cleaner, cleaning precision instruments, guns, tools, sporting equipment and hundreds of other uses. **Assorted sizes.** Money back if not satisfied. 20 brushes, $1.00, 42 brushes $2.00. Add 10c p.p. Supply limited. Order NOW!

MATTHEW DAY CO., INC.
12 E. Madison St. Dept. X2'.
Dumont, N. J.

NIEŽTANTI EGZEMA

Factory itch — Athletes Foot greitam pagyjimui pavartokite

ZRINYI'S OINTMENT

šitą vaistų mostį Nustokite kentėję erzinančiai deginantį niežėjimą EGZEMOS, PSORIASIS, uodos puškius, išbėrimus, sutrikimus ir kitus niežėjimus. Nuo 1890 metų tūkstančiai patenkinti. Tik $1.25 & $2.25, paštas apmokamas. Jei C. O. D. extra paštas. Užsisakykite dabar.

ZRINYI OINTMENT CO.
Dept. 8, 1103 S. Lafayette Blvd.
South Bend 18, Indiana.

PADĖKA

A. † A.

ONA STRIKAS

Mūsų mylima žmona ir motina mirė 1955 m. rugsėjo mėn. 19 d. ir palaidota rugsėjo mėn. 23 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į jos poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: prelatui Mozeriui už atsilankymą koplyčioje; kunigui Jonui Vyšniauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą, pasakė pritaikintą pamokslą ir palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdžiai dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velionei gėlių.

Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkoju laidotuvių direktoriui Petrui Bieliūnui, kuris maloniu patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, marti ir anūkai.

PADĖKA

A. † A.

ALGIRDAS RAČKAUSKAS

Mano mylimas sūnus mirė 1955 m. rugs. mėn. 21 d. ir palaidotas rugs. mėn. 24 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoj.

Aš noriu padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į jo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkoju did. gerbiamam kunigui A. Stašiui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą ir palydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkoju visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių.

Esu labai dėkinga Sofijai Phillips, labai daug man pagelbėjusiai mano nelaimėje. Taippat dėkoju Urbonų šeimai bei rinkėjoms Urbonienei ir O. Peterienei. Dėkoju aukotojams.

Dėkoju grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Nuoširdžiai dėkoju laidotuvių direktoriui Antanui M. Phillips už jo didelį rūpestingumą ir nuoširdumą bei už labai didelę paramą man mano liūdesio dienose.

Dėkoju visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturiu galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Liūdinti motina
Elena Račkauskienė

a. ✚ a.

JADVYGA ŠNIEŠKUS NAKUTAITĖ

Gyveno 3210 S. Green St.

Mirė rugs. 30 d., 1955, 1 v. ryto, sulaukus senatvės. Gimė Lietuvoje; kilo iš Kedainių apskrities, Grinkiškio parap., Kubiliūnų km.

Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Ona Juzaitis, žentas Juozapas, 6 anūkai: Vincent Rosewell, žmona Lucille, Jonas Rock, žmona Helen, Loraine Novak, vyras Matt, Olga Milcarek, vyras Stanley, Violet Milcarek, vyras Jonas, Lucille Andeivis, vyras William, 8 proanūkai, pusseserė Konstancija Domanskas, jos vyras Juozapas, sesers duktė Teresė Turkevičienė, švogeris Kazimieras Vasiliauskas, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Maldos Apaštalystės, amžina narė Šv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų Draug. ir Chicagos Liet. Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, spalio 4 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YArds 7-3401.

A. A.

PRANČIŠKA (SMIGINIENĖ) SMIGEN

(ŽVIRBLIOTĖ)

Gyveno Coxsackie, N. Y.

Mirė rugs. 2 d., 1955, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Alytaus apskričio, Radžiunų kaimo. Amerikoje išgyveno 56 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime: keturi sūnūs — Pranas, Vladas, Charles ir jo šeima ir Jurgis ir jo šeima; trys dukterys — Frances Tačionis, Nellie Davidson, Margaret Wallerus ir jų šeimos: 10 anūkų; sesuo Konstancija Milinovich; Brolis Vladas Dumša ir jo šeima; švogeris Justinas; pusbrolis Vladas Cibulskis, MIC., TT. Marijonų Kongregacijos narys; ir daug kitų giminių bei pažįstamų.

Velionė buvo palaidota rugs. 6 d., 1955 m., iš Šv. Marijos bažnyčios, Šv. Marijos Kapinėse, Coxsackie, N. Y. Velionies atminčiai bus atlaikytos dvejos šv. Mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, Chicago, Ill., spalio 3 d., 1955 m., 7:30 val. ryte ir calunavos Mišios 8:00 val. ryte.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose.

Nuliūdę: Sūnūs, Dukterys, Anūkai, Sesuo, Brolis, Švogeris, Pusbrolis ir Giminės.

A A

ONA VAITKIENĖ

Gyveno Senelių Prieglaudoje, Orland Park, Ill.

Mirė rugs. 29 d., 1955, 6:10 val., vak. sulaukusi pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Raseinių apskričio, Nemakščių vals. Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Placida Wingler, žentas Harold, anūkas Vilimas, jo žmona Katherine, 2 broliai Jonas Barčius, brolienė Marija ir jų šeima ir Petras Barčius, brolienė Marija ir jų šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Ed. Prignano Koplyčioje 1810 Lake St., Melrose Park, Ill.

Laidotuvės įvyks pirmad. spalio 3 d., iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Mt. Carmmel parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, žentas, marti ir anūkas.

Laidotuvių direktorius Ed. Prignano. Tel. **Fillmore 4-0635.**

PADĖKA

a. ✚ a.

AGNIEŠKA KRAUJALIS

Mūsų mylima sesuo mirė 1955 m. rugp. mėn. 14 d. ir palaidota rugp. mėn. 18 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo jos poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame did. gerb. kunigams: kun. P. Činikui, MIC, kun. M. Jodkai, MIC, ir kun. V. Paruliui, MIC, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velionei gėlių.

Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Steponui Lackawicz, kuris maloniu patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

BROLIAI

A. A.

ELZBIETA GUDGALIENĖ

(SAKALAUSKAITĖ)

Gyveno 5828 S. Campbell Ave.

Tel. HE 4-5337. Mirė rugs. 30 d., 1955, 6 val. ryto, sulaukus 65 m. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio aps., Vabalninko par. Amerikoj išgyveno 44 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, sūnus Henrikas, marti Myrtle, 3 anūkai: James, Thomas ir Susan, brolis Pranciškus Sakalauskas, brolienė Ona ir jų duktė Margaret, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Liet. Ūkininkų Draug. ir Chicagos Liet. Draugijai.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks pirmad. sp. 3 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus nulydėta į kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, marti ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Steponas Lachawicz, tel. RE 7-1213.

Be poetų nebūtų gėliū — būtų tik šakniavaisiai.

Galima klausti, ar idiliška bei skambi lyrika gali iš viso derintis su mūsų laikais, kurie yra toki triukšmingi, skubūs ir pilni rūpesčių. Tiesa, kad dabartinė žmonija yra pasinešusi į išorę. Bet tai nėra joks klausimo sprendimas. Sveikata eina tik iš vidaus. Tyro džiaugsmo ir žodžio paklausa liks amžinai. Mūsų nepaprastos mintys ir kilnūs jausmai dažniausiai yra apnešami gyvenimo pareigų dulkių, nuovargio ir susierzinimo. Tačiau širdis visuomet rusena. Ji visuomet yra pasiruošusi kilniesniam jausmui. Poetas ją vėl suvirpina, primena senas dienas, groži, meilę draugystę...

Mūsų nuotaikai pakelti nėra reikalo griebtis nuduoto džiaugsmo Gražiausi, kiliniausi ir garbingi jausmai to nereikalingi. Maži, seni vos ne vos ryškūs dalykai gali būti priežastis kitos mūsų nuotaikos ir tyro džiaugsmo antplūdžio. Poetas pažvelgia į visus dalykus naujai, kūdikio akimis ir atveria mums jų grožį bei prasmę. Be poetų nebūtų gėlių, būtų tik šakniavaisiai.

Lietuvių Poezijos Antologija

sudarė J. Aistis ir A. Vaičiulaitis, 102 poetų atvaizdai kreidinėje popierijuje. Dail. A. Varno viršelis ir iliustracijos, 392 pusl., kietai rište. Kaina 6 dol.

Į šiuos lakštus susirinko visa dainuojanti mūsų tauta. . . Tai yra veikalas, kurio pasigedome jau Nepriklausomybės metais. Jis nuspelno, kad būtų kiekvieno kultūringo lietuvio pačių rinktiniausių knygų skaičiuje.

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Perskaitę dienr. "Draugą", duokite jį kitiems.

A. † A.

JONUI ČEPULIUI

mirus, Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Centras reiškia gilią užuojautą jo žmonai centro vice-pirmininkei-visuomenininkei JADVYGAI ČEPULIENEI, sūnui Leonardui, jo šeimai ir visiems Čepulių giminėms.

Antanina Nausėdienė, Centro pirmininkė
Veronika Galnaitė, Sekretorė

Apie mus

× **Antanas Šalčiūnas** iš Philadelphijos užsisakė knygų iš "Draugo" administracijos už 26 dolerius, o **Ona Kizlauskienė** iš Cicero, Ill., už 16 dolerių.

× **Įdomus koncertas.** Balfo Chicagos apskrities metinis koncertas bus spalio 15 d. 7:30 val. vak. Lietuvių auditorijoje. Programą išpildys solistas Stasys Baranauskas, smuikininkas Alfonsas Paukštys, Simo Velbasio studijos mokiniai atliks iš baleto "Capelia" ištrauką ir Karosaitė pašoks solo šokių. Dalyvauja ir muzikas A. Kučiūnas. Moksleivių Tautinio ansamblio kanklininkės, vadovaujamos mok. Kirvaitytės, išpildys keletą lietuviškų dainų. Gros 10 asmenų orkestras, muz. Br. Jonušo vadovaujamas.

× **Moksleivių Tautinis ansamblis** varo naudingą darbo vagą. Rudens sezono repeticijos jau pradėtos. Moksleiviai, kurie norėtų į ansamblį įstoti, turėtų paskubėti. Ansamblio administracija ir meno vadovybė apsvarstė šio rudens darbus ir Kalėdų švenčių programą. Posėdy dalyvavo Mokyklos Bičiulių pirm. K. Kleiva, skyriaus ir tėvų pirm. J. Valaitis, vicepirm. E. Vaičeliūnienė, sekr. V. Prunskienė, ižd. L. Paulavičienė, meno vadas B. Pakštas, chormeisteris A. Skridulis, režisorius O. Petravičiūtė, kanklininkų vad. O. Kirvaitytė, tautinių šokių vad. C. Brazdžionienė ir Mokytojų S-gos pirm. A. Gulbinskas. Šiuo metu svarstomos galimybės padėti mokytojams suruošti didesnį parengimą.

× **Vytautas Petrauskas,** 5307 So. Hermitage St., veik dvejus metus sunkiai sirgęs (padaryta kojos operacija), sunkesnio darbo dar negali dirbti. Atvažiavus prieš metus dukteriai su žentu iš Vokietijos ir grįžus sūnui Algiui iš JAV kariuomenės, visi susitarę nusipirko trijų augštų namą, kuriame jau apsigyveno.

× **Stasys Antonaitis,** besigilinąs smuiko muzikoje, šį sekmadienį, spalio 2 d. 12 val. Šv. Mišių metu gros Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Jis jau seniai dainuoja Chicagos Lietuvių Vyrų chore, kuriam diriguoja muz. Vl. Baltrušaitis, ir kuris jam vargonais pritars.

× **Kun. Jonas Vyšniauskas,** Švč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos vikaras, vadovaus Šv. Pranciškaus Vienuolyno Seserų rėmėjų seimeliui, įvykstančiam spalio 2 d. 2 val. p. p. Švč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje.

× **Vyskupas J. Rancans,** Rygos arkivyskupo pagelbininkas, dabar gyvenąs Grand Rapids, Mich., lydimas B. Marčiulionio, Šv. Marijos par. klebono, Custer, Mich., rugsėjo 27 d. aplankė Marian Hills seminariją.

× **Elena Gedvilienė, P. Turskienė, A. Snarskienė ir B. Cicenienė,** Šv. Pranciškaus Vienuolyno Seserų Rėmėjų draugijos 3 skyriaus valdybos narės, irgi uoliai rūpinasi pranciškiečių seserų rėmėjų seimelio pasisekimu.

× **Rūtos Narijauskaitės** vardu yra gautas svarbus laiškas apie jos namiškių likimą. Šį laišką galima atsiimti tiesiai iš "Draugo" administracijos arba pasiunčiant savo adresą.

× **Lietuvių Prekybos Namų** akcininkų išrinktą šių metų valdybą sudaro: pirmininkas Br. Draugelis, vicepirm. J. Lieponis, kasininkas K. Kleiva, sekretorius E. Rudaitis, narys A. Gaška. Furniture Center, Inc., kaip žinome, prekiauja naujais ir moderniais baldais bei namų apyvokos reikmenimis ir kaip akcinė bendrovė turi daugiau galimybių paremti lietuvišką reikalą bei nusipelniusius asmenis. Paskutiniame rugsėjo m. posėdyje valdyba paskyrė $50 dr. P. Mačiuliui, kuris ilgai gulėjo ligoninėj ir šiandien reikalingas paramos.

× **Anelė Šerelienė,** senesniosios kartos lietuvė, kilusi iš Pelyšių km., Šimonių v. ir čia Chicagoje gražiai išauginusi sūnų ir dukrą, kiekvienos rinkliavos proga dosniai aukoja. Kiek nesveikuodama ir negalėdama daug iš namų judėti, taip pat gyvendama apylinkėje, kur vietoje nėra lietuvių kolonijos, Balfo rinkliavų proga ji neužmiršta savo auką pasiųsti. Šiemet Marquette Parko Balfo skyriui, vykdant metinį piniginį vajų A. Šerelienė prisidėjo savo 5 doleriais, o rugsėjo 18 d. rinkliavos proga vėl prisiuntė 5 dol. Jos vyras Kazys Šerelis, kilimo taip pat šimonietis, aukoja Altui Vasario 16 d. progomis.

× **Neseniai įdainuota Alice Stephens** mergaičių choro plokštelė, turinti 15 liet. dainų ir arijų iš liet. operečių, pirmą kartą bus pagrota per šio choro sukaktuvinį koncertą-banketą spalio mėn. 2 d. (sekmadienį) Bismarko viešbučio salėje.

× **Jonas Kalvaitis,** 3304 W. 60 Pl., grįžo namo iš Šv. Bernardo ligoninės po operacijos. Sveiksta namuose. Jonas yra Šv. Vardo draugijos narys. Kalvaičiai yra stambūs gerų darbų rėmėjai ir Šv. Kryžiaus parapijos seni nariai.

× **Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicagos skyriaus** pirmasis po vasaros susirinkimas su vaišėmis ir trumpa dienotvarke įvyks š. m. spalio 8 d. 7 val. vak. Balio Pakšto svetainėje, 3139 So. Halsted St.

× **Labdarių Sąjungos** rudeninis išvažiavimas — piknikas bus šį sekmadienį (spalio 2 d.) lietuvių senelių prieglaudos ūkyje, Orland Park, Ill. Bus įvairiausių įdomybių. Kun. S. Adominas, Senelių prieglaudos kapelionas, visus kviečia.

× **Auka Balfui.** Lietuvių Prekybos Namai — Furniture Center, Inc., Bridgeporte — savo pirmame posėdyje valdyba pažadėjo paskirti Balfui 50 dol. auką.

× **Kaziui Narbutui** yra laiškas, atėjęs iš Šiaulių, Lietuvos. Laišką gali pasiimti "Draugo" administracijoje arba atsiųsti savo adresą.

× **J. Pakel,** Chicagos Savings and Loan Assn. prezidentas, 6234 So. Western Ave., paskyrė Balfui 250 dolerių.

× **Morris B. Sachs** dalyvaus Šv. Pranciškaus Vienuolyno Seserų rėmėjų seimely spalio 2 dieną.

× **Dr. Jonas Juozevičius** atidarė gydytojo ofisą, 6400 So. Kedzie Ave.

× **Stasys Kungys** išvyko į Mississippi baigti inžinerijos mokslą.

Gerojo Latro diena

Daugelis JAV arkivyskupų ir vyskupų kalėjimuose laikys šv. Mišias, minint gerojo Latro dieną. Ta šventė bus iškilminga, minima daugiau kaip 350 šio krašto kalėjimų, arešto ir pataisos namų.

GRĮŽTA NAMO

Maj. John Eisenhoweris, prezidento Eisenhowerio sūnus, ir jo žmona, aplankę tėvą ir uošvį Denveryje, grįžta namo. Sūnus pareiškė, jog tėvo sveikata gerėja. (INS)

ŠIAURĖS KAIMYNŲ CHORAS KONCERTUOS CHICAGOJE

Chicaga laukia atvykstant mūsų šiaurės kaimynų — Kanados lietuvių stipriausiojo choro. Jis yra susiorganizavęs Toronte ir plačiai žinomas Varpo vardu. Jam vadovauja kompozitorius St. Gailevičius.

Šis galingas choras puikų įspūdį padarė šį pavasarį koncertuodamas didžiojoje Toronto salėje — Eaton auditorijoje. Tada jie buvo pasikvietę iš Chicagos svečią solistą St. Baranauską, dabar mes juos kviečiamės į svečius — mums pakoncertuoti. Chicagoje jie bus paskutini spalio šeštadienį spalio 29 d., 8 val. vakare. Kaip tik tą naktį Chicagoje bus valanda atsuktas laikrodis atgal ir koncerto dalyviai sekantį rytą dar galės valandą ilgiau pasilsėti.

Varpo choras savo lakia giesme perkels mus į tėvynę, išpildydamas programą, pavadintą — Valanda Kauno operoje. Kai jie panašia "valandą Kauno operoje" pildė Toronto scenoje, tada davė ištraukų iš Gounod "Romeo ir Julijos", Offenbacho "Hoffmano pasakų", Mascagni "Cavaleria Rusticana", Verdi "Trubaduro", Flotow "Martos" ir nokturną Mendelsono "Vasaros nakties sapno".

Pilna salė lietuvių tada parodė, kaip tas choras vertinamas vietos žmonių, kurie jį pažįsta. Karšti publikos plojimai vertė chorą kartoti visą eilę puikiai atliktų kūrinių. Įspūdį didino choro puošnūs tautiški drabužiai.

Toronto laikraščio "The Telegram" muzikos kritikas tuojau po koncerto pasidžiaugė, kaip buvo malonu klausytis lietuvių mišriojo choro dainų. Jis pažymėjo choro patėgumo pilnumą. Programos parinkimą jis pavadino įdomiu. Choras esąs didelis, gerai balansuotas, išlygintų tonų. Eilė lietuviškų liaudies dainų buvusi duota paruoštais balsais ir su patraukliu įvairumu.

Apie išpildytas operų ištraukas kanadietis muzikos kritikas atsiliepė: "Choras jas atliko puikiai interpretuodamas ir parodydamas pilną jų supratimą. Su sidarė jausmas, kad jeigu būtų galima rasti taip gerų solistų, kaip šis choras, Toronto miestas galėtų turėti operą", — rašė minėtas kanadiečių muzikos kritikas. Ir ši chorą mes išgirsime "Draugo" koncerte. **J. Žv.**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Kun. Jono Burkaus išleistuvės. Būrelis lietuvių kunigų Michigan valstybėje, kun. Ant. Dapkaus iniciatyva, padarė jaukų išleistuvių pobūvį kun. J. Burkui apleidžiant Michigan'ą.

Kun. J. Burkus ten išbuvo 4 metus, dirbdamas pastoracinį darbą lietuvių ir kitataučių tarpe. Jis buvo uolus plunksnos darbininkas (yra autorius didžiulės knygos apie Teresę Neumanaitę); be to jis buvo nuoširdus rėmėjas visokių lietuviškų tautinių reikalų. Jo iniciatyva buvo suorganizuotas ir vedamas lietuvių kunigų būrelis Michigan'e Vasario 16 gimnazijai remti. Jis taip pat parūpino daug sutarčių lietuviams iškviesti iš Vokietijos. Kolegoms kunigams jis buvo nepamainomas draugas.

Dabartiniu metu kun. J. Burkus gavo paskyrimą New Mexico valstybėje. Jis ten bus administratorius vienos kuorinės misijos.

— Pabaltijo tautų himnai groti New Yorko parke. Rugsėjo 20 d. New Yorko orkestrų festivalio koncerte, kuris buvo Battery Parke, sugrotas ir Lietuvos himnas. Tas koncertas buvo keturioliktas ir paskutinis šiais metais. Festivalį organizavo Downtown Manhattan Association, Inc. Šį koncertą padėjo suorganizuoti pavergtosios tautos ir jų tarpe Lietuva.

Koncertuota pavergtų tautų muzika, bet Pabaltijo valstybės nepatiekė savo kompozitorių kūrinių, tad orkestras sugrojo trijų Pabaltijo valstybių himnus, jų tarpe ir Lietuvos.

Koncerto pertraukų metu kalbėjo Pavergtų Europos Tautų atstovas Stefan Korbonski.

Koncertas užrekorduotas ir Amerikos Balsas jį pertransliavo į visą pasaulį. (LAIC).

VOKIETIJOJ

— Vasario 16 gimnazijoje personaliniai pasikeitimai po vasaros atostogų. Vasario 16 gimnazija pradėjo darbą po vasaros atostogų rugsėjo 2 d. Mokytojų tarpe vyko kaikurių pasikeitimų. Nustojo dirbti gimnazijoje tikybos ir lotynų kalbos mokytojas bei kapelionas kun. dr. Paškevičius, dirbęs joje apie trejus metus. Jis tuo tarpu pereina į pastoracijos darbą tremtinių bendruomenėje. Jo vieton laukiamas iš Romos kun. dr. Petraitis.

Nuo savo pareigų atsisakė mergaičių bendrabučio vedėja ir kūno kultūros mokytoja A. Grinienė. Ji pereina tarnauti į Balfo emigracijos įstaigą Muenchene. Jos vieton pakviesta ir pradėjo eiti pareigas mokytoja L. Skeivalienė.

Nuo spalio mėn. pradžios pasitraukia iš gimnazijos anglų ir vokiečių kalbos mokytojas p. Wingerath. Jis gauna valdišką tarnybą teisių tarėjo (Studienrato) titulu Vienoje Bremeno gimnazijoje.

— Metinis Krašto Tarybos suvažiavimas. Š. m. rugpjūčio mėn. 27 — 28 dienomis Vasario 16 gimnazijos patalpose susirinko metiniam posėdžiui Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje Krašto Taryba. Posėdyje dalyvavo visi 12 tarybos narių ir svečiai, kurių tarpe Vliko Vykd. Tarybos narys M. Gelžinis ir Baltų Draugijos Lietuvių sekcijos pirmininkas J. Bataitis.

Tarybą žodžiu pasveikino abu minėti svečiai ir raštu Vliko pirmininkas prel. M. Krupavičius ir min. St. Lozoraitis.

— 50 žmonių ekskursija aplankė Neustad apylinkės lietuvius. Š. m. rugpjūčio mėn. 26 ir 27 d. Neustadt/Holstein apylinkės lietuviai netikėtai susilaukė brangių svečių. Kun. Šarkai ir kun. Kaleckiui vadovaujant, atvažiavo 50 žmonių ekskursija. Ekskursija išvažiavo iš Wehnen, paėmė svečių iš Hamburgo ir Luebecko ir atvykusi į Neustadta buvo apnakvydinta stovykloje. Kadangi lietuviai visų negalėjo priimti, tai pasisiūlė kelios latvių bei jugoslavų šeimos jiems priimti į nakvynę.

Po bendros vakarienės visi susirinko prie laužo, uždegto prie mūsų mylimos Baltijos jūros. Gražų įspūdį padarė mūsų svečiai skautai savo dainomis ir šokiais. Antrą dieną po pamaldų ir pusryčių svečiai išvyko į Timmendorfą, o iš ten namo.

Svečiams primti daug vargo pridėjo ponios Rutenbergienė, Petkevičienė, Grunovienė, Forienė ir kitos. Nakvynės parūpinimu ir visa organizacija rūpinosi apyl. pirm. Grunovas, padedamas Jonuko Petkevičiaus. Ilgesnę kalbą prie laužo pasakė kun. Šarka, kuriam apylinkė labai dėkinga ir už gausią materialinę paramą svečiams primtį.

BRAZILIJOJE

— Prekybininkas Edvardas Pažėra šachmatų varžybose didžiausiame Sao Paulo Caieiras klube šiais metais laimėjo čempijono vardą. Be to, jis yra kito mažesnio klubo pirmininkas ir taip pat čempijonas.

— Kun. Pranas Gavėnas, dalyvavęs Tarp. Eucharistiniame Kongrese Rio de Janeiro mieste, aplankęs savo brolius ir pažįstamus Sao Paulio lietuvių kolonijoje, grįžo Italijon, išsiveždamas į Saleziečių gimnaziją susipratusių lietuvių sūnų Algirdą Buitvilą iš Sao Paulo.

— Visuomenininkas Aleksandras Boguslauskas buvo išvykęs tarnybos reikalais Kanadon ir Japonijon. Jis vyko, kaipo Canadian Pacific Air Lines LTD reprezentantas. "Mūsų Lietuvoj" spausdinami jo įdomios kelionės įspūdžiai. Jis ne tik aktyviai dalyvauja vietinėje spaudoje, bet ir pasirodo scenoje per parengimus ir bažnyčioje kaipo solistas-baritonas, pastato scenoje savo sukurtus vaizdelius ir pats vaidina.

— Motina M. Aloyza iš Pittsburgo, JAV lietuvių pranciškiečių vyr. viršininkė, po dviejų mėnesių viešėjimo Brazilijoje pas seseris pranciškietes Vila Zelinoje, Sao Paulo lietuvių kolonijoje, rugsėjo 14 d. laivu "Brasil" išvyko į Jungt. Amerikos Valstybes. Savo buvimo Brazilijoje metu, ji dalyvavo Tarpt. Eucharist. Kongrese Rio de Janeire, aplankė lietuvių apgyventas vietoves, Sao Paulyje aktyviai dalyvavo įvairiuose parengimuose, pasakydama skatinančias lietuvybę kalbas. Ji atsilankė lietuvių kalbos ir dainavimo pamokose seserų pranciškiečių vedamose mokyklose Vila Zelinoje, užmezgė ryšį su visais lietuviais mokytojais, atsilankė moksleivių ateitininkų šventėje, suruoštoje kun. Juozo Šeškevičiaus, ir Vila Belos popietyje, vedamame muz. Jono Kaseliūno, drauge su savo drauge sesele Regina. Savo uždegančiose kalbose ji linkėjo visiems spinduliuoti lietuvybe ir būti gerais katalikais. O per jos išleistuves, lietuvių kalbos mokytojų suruoštas, kreipdamosi į jaunimą, dar pridūrė, kad reikia mokėti brazilų kalbą, bet dar geriau reikia mokėti savo gimtąją lietuvių kalbą.

AUSTRALIJOJE

— Šaunus meno vakaras Melbourne, Australijoje. Kultūros Fondo Melbourno skyrius meno vakarą suruošė rugp. 6 d. Karmelitų salėje. Meno vakarą atidarė **A. Zubras** ir pakvietė programai vadovauti jan. **G. Žemkalnį.** Pirmoji savo kūryba klausytojus sudomino **A. Karazijienė** — skaitė bolševikinio parado Vilniuje ir to meto nuotaiką atgaminantį reportažą-vaizdelį. Šil tai nubangavo ir **J. Mikšto** eilių posmai, giliai persunkti ilgesingos viengungio dalios. Eilėraščius autoriui nėsant, patraukliai paskaitė **V. Baltutytė.** Artistiškai skaitė savo eilėraščius **K. Kunca,** kurie buvo originalūs žodžio ekspresija ir tematika. **L. Šeštakauskaitė** savo eilėmis maloniai privertė klausytojus atkreipti dėmesį į savo pajėgų kūrybingumą. Daug vilčių žadanti jaunutė žvaigždelė.

Programa įvairėja, ir klausytojas nukeliamas į Adomo Mickevičiaus "Konrado Valenrodo" kovų gadynę. Tinkamą įžangą padaro G. Žemkalnis. Atsisveikinimo su Aldona vaizdelį patiekia **G. Gasiūnienė, V. Lazauskas** ir **V. Baltutis.** Iš anų žilos senovės tragiškų laikų salę pabudina "Kavalerijos Rustikanos" overtiura akordeonistas **B. Zabiela.** Smuiku **A. Badauskas** pagroja Beethoven ir Boccherini minuetus. Klarnetistas **A. Valius,** akompanuojant **Valiuvienei,** meniškai pagroja Endresen, Weber, Tosselli ir Giampieri kūrinius. Pianino solo įgudusia technika ir įsijausdama M. Valiuvienė paskambina Liszt "Meilės sapnus" ir Grieg "Vestuvių dieną".

Nuskambėjus muzikos akordams, scenon išbėga dailiojo šokio seserys — **J.** ir **E. Kesminaitės.** Pašoka MacDowell, Chopin "Preliudijų". **A. Ragauskaitė,** akompanuojama M. Valiuvienės, gražiai solo padainuoja Mozart "Sleep my Princes" ir Chopin "Rudenį". Vėl pasirodo Kesminaitės su savo B. Brazdžionio "Maldos" improvizacija, žodžius deklamuoja A. Karazijienė. Ken čiančios ir mindžiojamos tėvynės skausmas skamba žodžiuose, gi akiai pagaunamai išreiškiamas seserų Kesminaičių judesiais. Seka rytiečių lietuvių liaudies dainos, dainuoja **E. Žiedienė, E. Balčiūnienė** ir **B. Žiedas,** akordeonu akompanuoja B. Zabiela. Trejutukas tikrai gražiai ir įspūdingai padainavo 3 liaudies dainas. Programa užtruko porą valandų, bet dėl jos įvairumo ir įdomumo laikas prabėgo nepastebimai. Programa vyko nenutrūkstamai, nes ir minutinius protarpius mokamai išnaudojo G. Žemkalnis. Programą sekė šokiai, kuriuos pradėjo **A. Karpavičiaus** vadovaujama tautinių šokių grupė, akordeonu vykusiai pritariant **D. Krauzaitei.**

Šokių metu **E. Čypienė,** palydima gabaus akordeonisto B. Zabielos, padainavo du lengvojo žanro dalykėlius. Ji savo švelniu subtyliu balsu įnešė giedrios retos nuotaikos.

K. F. Melbourno skyriaus pirm. **V. Jakutis** programos pabaigoje trumpu ir grakščiu žodžiu padėkojo programos dalyviams ir svečiams žiūrovams.

KAS, KĄ IR KUR

— **Mokytojams svarbu!** Sekmadienį, spalio mėn. 2 d., 3 val. po pietų Lietuvių auditorijoje, 3133 So. Halsted st., šaukiamas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos apygardos susirinkimas. Visi mokytojai, nariai ir nenariai prašomi atvykti ir pagyvinti susirinkimą savo sumanymais. Dienotvarkėje yra svarbių pranešimų mokytojams rūpimais reikalais. Atskirų pranešimų nebus.

Apygardos valdyba

— **Akademinio Skautų Sąjūdžio** trisdešimt vienerių metų gyvavimo sukaktis įvyks š. m. spalio mėn. 8 d. Evergreen klubo patalpose (91 ir S. Western Ave.).

Programoje 10 val. pamaldos Tėvų Jėzuitų namuose; 4:30 val. p. p. iškilmingas pasižadėjimas (dalyvauja tik tikrieji nariai, filisteriai ir garbės nariai); 6 val. vieša iškilminga akademija; 7:30 val. vakarienė ir pusiau formalus balius — šokiai, grojant puikiam orkestrui.

ASS nariai kviečiami dalyvauti ir taip pat atsivesti svečių.

Smulkesnios informacijos gaunamos pas G. Valantiną, 2320 W. 23 St., Chicago, Ill. Tel. FR. 6-1676.

— **B. Pakšto orkestro** sukaktuvinis parengimas įvyksta š. m. spalio 1 d. 7:30 v.v. Lietuvių auditorijoje.

Orkestras Chicagoje groja jau 5 metai.

Šio parengimo metu orkestras pasirodys su nauju repertuaru, kvarteto ir trio dainomis.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

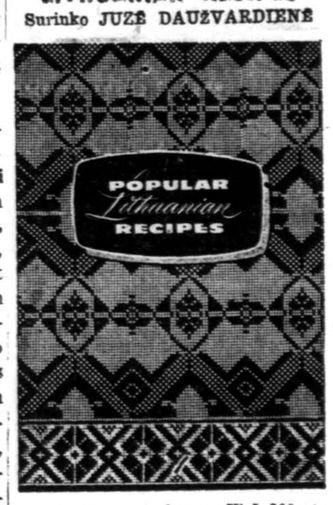

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminimui anglų kalboje. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicagos radijo ir televizijos stotis, surinko pačius įdomiausius lietuviškų valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kitataučiams ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — $2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Avenue,

CHICAGO 8, ILL.

DIENRAŠTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėjus sekti kasdienius įvykius. Tam reikalui dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienuose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats įvesdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams siųsime dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kurs tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėją; kasmet duoda $1,000 premijos geriausiam romanui ir paskiau atskirose spaudos rinkinius kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Įsidami nemokamai "Draugą" mėnesiui Jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus savo pažįstamų, kurie jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko „Draugą" siųsime be užmokesčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue

CHICAGO 8, ILLINOIS